

სს მისო ინტელექსპრესი

ფინანსური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შინაარსი

	გვერდი
მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა	1
დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა	2
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
სრული შემოსავლების ანგარიშგება	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	
1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა	9
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	9
3 მომზადების საფუძველი	9
4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	10
5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები	20
6 ფული და ფულის ეკვივალენტები	22
7 ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები / კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	23
8 გაცემული სესხები	23
9 საგადასახადო აქტივები	26
10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	26
11 ძირითადი საშუალებები	27
12 არამატერიალური აქტივები	28
13 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი	29
14 სხვა აქტივები	30
15 მიღებული სესხები	30
16 გადასახდელი გადასახადები	31
17 სხვა ვალდებულებები	31
18 სააქციო კაპიტალი	31
19 საპროცენტო შემოსავალი	32
20 საპროცენტო ხარჯი	32
21 საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	32
22 მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	32
23 შემოსავალი ჯარიმებიდან	32
24 სხვა შემოსავალი	32
25 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	33
26 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	33
27 სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	33
28 ფინანსური რისკების მართვა	33
29 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები	37
30 კაპიტალის ადეკვატურობა	38
31 დაკავშირებული მხარეები	38
32 პირობითი ვალდებულებები	39
33 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა	39
34 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	39

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია სს მისო ინტელექსპრესის ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამოს არ ზღის ამ დაშვებას;

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

დავით თავართქილაძე

ბერაძე ნანა

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2022

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა
სს მისო ინტელექსპრესი

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს მისო ინტელექსპრესის (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლების, ფულადი სახსრების მოძრაობისა და კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებებს წლისათვის, რომელიც დასრულდა ზემოთ აღნიშნული თარიღით, აგრეთვე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით და შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს (ფასს).

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - "აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე" - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსისა (IESBA კოდექსი) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, ჩვენ შევასრულეთ ამ ნორმებით და IESBA ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისი საფუძველია ჩვენი მოსაზრებისთვის.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ არის ფინანსური ანგარიშგება და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნა

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია მმართველობით ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას. სავარაუდოდ, მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მენეჯმენტს ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მენეჯმენტს განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის შესახებ, რომ წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას, მათ შორის გამოწვეულს თაღლითობით ან შეცდომით, და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებულ ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა თუკი გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალკე ან ერთობლივად გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების გამოყენების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტის პროცესში აუდიტორის მიერ პროფესიული მსჯელობის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ასსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს მენეჯმენტის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენასთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე (გაგრძელება)

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურას, მის შინაარსსა და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს. ამასთან ვაფასებთ, ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციები და მოვლენები უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვასთან ერთად, ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბის, ვადებისა და ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მიხეილ აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

აუდიტორული კომპანიის რეგისტრაციის ნომერი:

SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი:

SARAS-A-865011

თარიღი: 15 ივნისი, 2022

თბილისი, საქართველო

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31-დეკ-21	31-დეკ-20
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	23,404,503	27,750,760
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	7	10,644,518	7,322,078
გაცემული სესხები	8	14,003,450	9,883,519
გადახდილი ავანსები		67,570	56,370
საგადასახადო აქტივები	9	176,340	282,444
აქტივის გამოყენების უფლება	10	1,237,811	1,185,987
ძირითადი საშუალებები	11	2,614,652	2,383,609
არამატერიალური აქტივები	12	321,762	377,905
სხვა აქტივები	14	321,297	593,358
სულ აქტივები		52,791,903	49,836,030
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	15	10,827,681	9,437,782
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	7	26,555,139	27,083,575
გადასახდელი გადასახადები	16	102,815	317,326
საიჯარო ვალდებულებები	10	1,301,271	1,308,690
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	13	113,697	76,545
სხვა ვალდებულებები	17	464,164	452,540
სულ ვალდებულებები		39,364,767	38,676,458
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	18	1,100,000	1,100,000
გაუნაწილებელი მოგება		12,327,136	10,059,572
სულ კაპიტალი		13,427,136	11,159,572
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		52,791,903	49,836,030

დავით თავართქილაძე

ბერაძე ნანა

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2022

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენიშვნა	2021	2020
საპროცენტო შემოსავალი	19	2,722,659	2,424,296
საპროცენტო ხარჯი	20	(776,815)	(748,934)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		1,945,844	1,675,362
საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	21	4,538,189	4,542,081
მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	22	5,340,674	4,515,275
შემოსავალი ჯარიმებიდან	23	220,194	174,826
სხვა შემოსავალი	24	291,388	313,501
საოპერაციო შემოსავალი		12,336,289	11,221,045
საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	25	(7,577,883)	(6,364,750)
ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	26	(175,629)	(8,033)
ცვლილება სესხის გაუფასურების რეზერვში		12,956	(115,767)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	27	-	(337,492)
მოგება გადასახადებამდე		4,595,733	4,395,003
მოგების გადასახადი	13	(722,669)	(633,990)
მიმდინარე წლის მოგება		3,873,064	3,761,013

დავით თავართქილაძე

ბერაძე ნანა

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2022

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

აღწერა	2021	2020
მიღებული პროცენტი და ჯარიმა	2,944,055	2,547,798
სესხის დასაფარად შემოსული თანხები	45,059,630	37,494,974
გაცემული სესხები	(49,472,380)	(39,104,139)
გაწეული ხარჯები	(1,101,410)	(1,165,454)
გადახდილი ხელფასები	(3,190,100)	(2,649,616)
გადახდილი პროცენტი	(754,392)	(686,155)
გადახდილი გადასახადები	(1,801,140)	(1,424,746)
სხვაობა ფულადი გზავნილების შემოსვლასა და გასვლას შორის და სხვა	6,944,418	17,982,768
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	(1,371,319)	12,995,430
საბანკო დეპოზიტებზე მიღებული პროცენტები	41,800	43,017
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(474,397)	(230,246)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაცია	2,631	-
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(20,892)	-
გადახდები სხვა კაპიტალიზირებულ არამატერიალურ აქტივებზე	(8,750)	-
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(459,608)	(187,229)
მიღებული სესხები	6,793,442	5,767,482
დაფარული სესხები	(4,828,643)	(5,306,423)
საიჯარო ვალდებულების ძირის დაფარვა	(443,359)	(498,120)
გადახდილი დივიდენდები	(1,593,500)	(35,742)
მიღებული / (გადახდილი) საბანკო გარანტია	(13,649)	335,238
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	(85,709)	262,435
საკურსო სხვაობის შედეგი	(2,429,621)	4,154,226
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)	(1,916,636)	13,070,636
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში	27,750,760	10,525,898
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	23,404,503	27,750,760

დავით თავართქილაძე

ბერაძე ნანა

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2022

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	6,334,074	7,434,074
წმინდა მოგება 2020 წლისთვის	-	3,761,013	3,761,013
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(35,515)	(35,515)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	10,059,572	11,159,572
წმინდა მოგება 2021 წლისთვის	-	3,873,064	3,873,064
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(1,605,500)	(1,605,500)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	12,327,136	13,427,136

დავით თავართქილაძე

ბერაძე ნანა

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 15 ივნისი, 2022

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ასხნა-განმარტებითი შენიშვნები
2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სს მისო ინტელექსპრესის (შემდგომში მოხსენიებული როგორც „კომპანია“) ფინანსურ ინფორმაციას.

სს მისო ინტელექსპრესი (202353176) დარეგისტრირდა 2006 წელს თბილისში, საქართველოში, შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ინტელექსპრეს ჯორჯია“-ს სახელწოდებით. 2018 წლის 12 თებერვალს კომპანია გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად და შეიცვალა სახელი, როგორც სს "მისო ინტელექსპრესი".

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ფულადი გზავნილების განხორციელება; ინტელექსპრესი არის საერთაშორისო ფულადი გზავნილების სისტემა, რომლის ძირითადი საქმიანობაა ფიზიკურ პირებს შორის ნაღდი ფულადი გზავნილების უზრუნველყოფა; აგრეთვე, ინტელექსპრესის მომსახურებაში შედის კერძო გადახდები (სესხის დაფარვა, კომუნალური გადასახადები და ა.შ.), ინტერნეტ გადახდები და სხვა სწრაფი ფულადი გზავნილები.

კომპანიის დამატებითი საქმიანობაა ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე მიკრო სესხების გაცემა. კომპანიას აქვს 23 სერვის ცენტრი (2020: 23 სერვის ცენტრი) თბილისსა და რეგიონებში: ცენტრალური (ადამაშენბლის გამზ.), მარჯანიშვილი (2), წერეთელი, გლდანი, დელისი თამარაშვილი, ვარკეთილი, ისანი, თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი, ახალქალაქი, გორი, რუსთავი, ზუგდიდი, ზესტაფონი, ბათუმი (2) თელავი, ქუთაისი (4). კომპანია გაცემს ოთხი სახის სესხს: (1) იპოთეკური სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება უძრავი ქონებით და თავდებობით, ან მხოლოდ უძრავი ქონებით; (2) სალომბარდო სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება ძვირფასი ქვებით/ლითონით ან ანტიკვარული ნივთებით (3) სამომხმარებლო სესხი, რომელიც ძირითად შემთხვევაში უზრუნველყოფილია და რომელთა უზრუნველყოფა ხდება ძვირფასი ქვებით/ლითონებით, ავტომობილით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან თავდებობით და (4) სხვა სესხი, რომელიც რიგ შემთხვევაში არის უზრუნველყოფილი ძვირფასი ქვებით/ლითონებით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან თავდებობით. დადგენილია სესხის ზედა ზღვარი, რომელიც შეადგენს 100,000 ათას ლარს.

სს მისო ინტელექსპრესის აქციონერები არიან:

აქციონერი	31-დეკ-21	31-დეკ-20
ქეთევან ქართველიშვილი	15.00%	15.00%
შპს გაერთიანებული საფინანსო ჯგუფი	85.00%	85.00%
სულ	100.00%	100.00%

შპს გაერთიანებული საფინანსო ჯგუფის მესაკუთრე და 100%-იანი წილის მფლობელს წარმოადგენს ქალბატონი ლია ასლანიდი, საბერძნეთის მოქალაქე, რომელიც ასევე არის ინტელექსპრესის საბერძნეთის (საბერძნეთში რეგისტრირებული და ოპერირებული კომპანია) დამფუძნებელი და 60%-იანი წილის მესაკუთრე.

შენიშვნა 2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. საქართველოში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ეს რეგულაციები მოიცავს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის ფულადი სახით შენატანის განხორციელებას (მინიმუმ 1,000,000) და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას ფასის-ის შესაბამისად. საქართველოში დღესდღეობით მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს ეკრძალებათ კლიენტებისგან დებოზიტების მიღება და სესხად 100 ათას ლარზე მეტი თანხის გაცემა (ასევე იხილეთ შენიშვნა #30).

ისეთი განვითარებადი ეკონომიკები, როგორც საქართველოშია, ძალიან მგრძობიარენი არიან ბაზარზე სწრაფი ცვლილებებისა და მსოფლიოში ეკონომიკური კრიზისების მიმართ. შესაბამისად, საქართველოს ბაზარზე ოპერაციების წარმოება ისეთ რისკებთანაა დაკავშირებული, რაც არ არის დამახასიათებელი განვითარებული ბაზრებისათვის. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ შეცვალა სამოქალაქო, სისხლის, საგადასახადო, ადმინისტრაციული და სამეწარმეო კანონები, რამაც დადებითად იმოქმედა ქვეყანაში საერთო საინვესტიციო გარემოზე. საქართველოს კარგი საერთაშორისო რეპუტაცია აქვს საინვესტიციო გარემოს კუთხით. საერთაშორისო გამჭვირვალობის მიერ გამოქვეყნებული 2021 წლის კორუფციის აღქმის ინდექსში საქართველოს მაჩვენებელი 55 ქულაა (180 ქვეყანას შორის 45-48-ე ადგილებს იყოფს ბოსტანასთან, ფიჯისა და დომინიკასთან). საქართველოს შედეგი გასულ წელთან შედარებით გაუარესდა 1 ქულით.

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. კომპანია საბუღალტრო ჩანაწერებს აწარმოებს საქართველოს საბუღალტრო და საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა აღნიშნული ბუღალტრული ჩანაწერებიდან და საჭიროებისამებრ შესწორდა, რომ შესაბამისობაში მოსულიყო ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია მათი ლიკვიდურობის მიხედვით და არ არის დაყოფილი როგორც მიმდინარე და გრძელვადიანი.

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება შედგენილია საქართველოს ეროვნულ ვალუტაში, ლარში („ლარი“).

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს შეფასებების და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე, ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის არსებულ პირობით აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობაზე და საანგარიშგებო პერიოდში წარმოდგენილი შემოსავლებისა და ხარჯების თანხებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები ეყრდნობა მენეჯმენტის მხრიდან არსებული მოვლენებისა და ქმედებების ცოდნას, ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა საბოლოო ჯამში განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

4.1 ახალი და შესწორებული სტანდარტების გამოყენება

2021 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა რიგი ახალი სტანდარტებისა და შესწორებების, თუმცა მათ გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

ა) ფასს 4-ის, ფასს 7-ის, ფასს 9-ის, ფასს 16-ისა და ბასს 39-ის შესწორებები – საორიენტაციო საბაზისო საპროცენტო განაკვეთის რეფორმა – მეორე ეტაპი;

ბ) ფასს 16-ის შესწორებები - კოვიდ 19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა.

ა) ფასს 4-ის, ფასს 7-ის, ფასს 9-ის, ფასს 16-ისა და ბასს 39-ის შესწორებები – საორიენტაციო საბაზისო საპროცენტო განაკვეთის რეფორმა – მეორე ეტაპი

ამ შესწორებების შედეგად, საწარმოს:

- არ მოეთხოვება რეფორმით მოთხოვნილი ცვლილებების გამო ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარების შეწყვეტა ან მათი საბალანსო ღირებულების კორექტირება, არამედ ამის ნაცვლად საწარმო შეცვლის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს, რათა ასახოს ალტერნატიული საორიენტაციო საბაზისო განაკვეთის ცვლილება;
- არ მოეთხოვება ჰეჯირების აღრიცხვის შეწყვეტა მხოლოდ იმის გამო, რომ ის რეფორმით გათვალისწინებულ ცვლილებებს ახორციელებს, თუკი ჰეჯირება აკმაყოფილებს ჰეჯირების აღრიცხვის სხვა კრიტერიუმებს; და
- მოეთხოვება ინფორმაციის გამჟღავნება რეფორმის შედეგად წარმოქმნილი ახალი რისკების შესახებ და ასევე იმის თაობაზე, როგორ მართავს საწარმო ალტერნატიულ საორიენტაციო საბაზისო საპროცენტო განაკვეთებზე გადასვლის პროცესს.

ეს შესწორებები ეხება 2021 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდებს.

ბ) ფასს 16-ის შესწორებები - კოვიდ 19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა.

ფასს 16-ის „იჯარა“ შესწორებები ეხება გამარტივებულ მიდგომას, რომელიც საწარმოს უფლებას აძლევს, გარკვეული პირობების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, საიჯარო ქირის დათმობა არ აღრიცხოს როგორც იჯარის მოდიფიკაცია, თუ იგი წარმოიშობა კოვიდ-19 -ის პანდემიის პირდაპირი შედეგის სახით.

ეს შესწორება ძალაშია 2021 წლის 1 ივნისიდან.

ფასს 16-ის შესწორებები – კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა 2021 წლის 30 ივნისის შემდეგ

ამ შესწორების თანახმად, ზემოაღნიშნული გამარტივებული მიდგომის გამოყენება ნებადართულია ისეთი საიჯარო ქირის დათმობების მიმართ, რომლებიც იწვევს მხოლოდ იმ საიჯარო გადახდების შემცირებას, რომლებიც თავდაპირველი ხელშეკრულების თანახმად გადახდას ექვემდებარებოდა არაუგვიანეს 2022 წლის 30 ივნისისა, იმ პირობით, თუ დაკმაყოფილებულია ამ გამარტივებული მიდგომის გამოყენებისთვის დადგენილი სხვა პირობები.

ეს შესწორება ძალაშია 2021 წლის 1 აპრილიდან. ნებადართულია ვადაძლევი გამოყენება, მათ შორის იმ ფინანსურ ანგარიშგებებში, რომლებიც გამოსაცემად დამტკიცებული არ იყო ამ შესწორების დოკუმენტის ძალაში შესვლის თარიღისთვის.

თუ საწარმო ვადაზე ადრე გამოიყენებს დოკუმენტს „კოვიდ 19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა“, მაშინ მან ეს ფაქტი უნდა გაამჟღავნოს განმარტებით შენიშვნებში (მათ შორის ზემოთ მოცემულ პუნქტში განსაზღვრული მოთხოვნები) და ამასთან წარმოადგინოს დამატებითი ინფორმაცია.

ზემოთ აღნიშნული ცვლილებები არ ახდენენ გავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.2 სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისათვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. მათ შორის აღსანიშნავია შემდეგი ცვლილებები:

- ა) ფასს 16-ის შესწორებები - „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა“;
- ბ) ფასს 17 - სადაზღვევო ხელშეკრულებები;
- გ) ბასს 1-ის შესწორებები - „ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი ვალდებულებებზე“;
- დ) ბასს 16-ის შესწორებები - „ძირითადი საშუალებები: დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე მიღებული შემოსულობა“;
- ე) ფასს 3-ის შესწორებები - „კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“;
- ვ) ბასს 37-ის შესწორებები - „წამგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯი“;
- ზ) „ფასს სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესება - 2018-2021 წლების ციკლი“;
- თ) ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის შესწორებები - „აქტივების გაყიდვა ან საკუთარ კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის შეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის დადებული გარიგების ფარგლებში“;
- ი) ბასს 1-ისა და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2 -ის - „ინფორმაციის გამჟღავნება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ“ - შესწორებები;
- კ) ბასს 8-ის შესწორებები - ინფორმაციის გამჟღავნება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ და სააღრიცხვო შეფასების განმარტება;
- ლ) ბასს 12-ის შესწორებები - გადაადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი ოპერაციიდან წარმოშობილ აქტივებსა და ვალდებულებებთან.

ფასს 16-ის შესწორებები - კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა 2021 წლის 30 ივნისის შემდეგ: ამ შესწორების თანახმად, ზემოაღნიშნული გამარტივებული მიდგომის გამოყენება ნებადართულია ისეთი საიჯარო ქირის დათმობების მიმართ, რომლებიც იწვევს მხოლოდ იმ საიჯარო გადახდების შემცირებას, რომლებიც თავდაპირველი ხელშეკრულების თანახმად გადახდას ექვემდებარებოდა არაუგვიანეს 2022 წლის 30 ივნისისა, იმ პირობით, თუ დაკმაყოფილებულია ამ გამარტივებული მიდგომის გამოყენებისთვის დადგენილი სხვა პირობები. ეს შესწორება ძალაშია 2021 წლის 1 აპრილიდან.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ ადგენს პრინციპებს საწარმოს მიერ დადებული სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და მათ შესახებ განმარტებითი შენიშვნებში ინფორმაციის გამჟღავნებისთვის. გარდა ამისა, სტანდარტი ანალოგიური პრინციპების გამოყენებას მოითხოვს ისეთი ვადაზღვევის ხელშეკრულებისა და საინვესტიციო ხელშეკრულებების მიმართაც, რომლებიც შეიცავს დისკრეციული მონაწილეობის პირობებს. ფასს 17 ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ბასს 1-ის - „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ - შესწორებების შედეგად უფრო ნათლად განისაზღვრა მოთხოვნები, რომლებიც ეხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ვალდებულებების წარდგენას მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი ვალდებულების სახით. ასევე უფრო ნათლად არის განმარტებული ვალდებულების დაფარვის მნიშვნელობა. ეს შესწორებები ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ბასს 16-ის - „ძირითადი საშუალებები“ შესწორებები საწარმოს ავალდებულებს, რომ მოგებაში ან ზარალში აღიაროს ისეთი მუხლების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა, რომლებიც წარმოებულია დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე ძირითადი საშუალებების მოშადებისას და ასევე შესაბამისი დანახარჯები, ნაკვალად იმისა, რომ მიღებული თანხები გამოიქვითოს აქტივის თვითღირებულებადან. ეს შესწორებები ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ფასს 3 - „საწარმოთა გაერთიანება“ - შესწორებების შედეგად განაზღვდა ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება ისე, რომ არ შეცვლილა საწარმოთა გაერთიანების აღრიცხვის მოთხოვნები. ეს შესწორებები ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ბასს 37 - „ანაღრიცხვები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ - შესწორებების შედეგად უფრო ზუსტად განისაზღვრა დანახარჯები, რომლებსაც საწარმო ითვალისწინებს, როდესაც აფასებს, ხელშეკრულება არის თუ არა წამგებიანი. ეს შესწორებები ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.2 სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ლოკუმენტმა „ფასს სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესება, 2018-2021 წლების ციკლი“ გამოიწვია შემდეგი ცვლილებები:

- ფასს 1-ის, რათა გამარტივებულიყო დაგროვილი საკურსო სხვაობების შეფასების მიმართ ფასს 1-ის გამოყენება იმ შეილობილი საწარმოსთვის, რომელიც მშობელი საწარმოს შემდეგ პირველად იყენებს ფასს სტანდარტებს.
- ფასს 9-ის, რათა უფრო ნათელი გამხდარიყო საზღაური, რომელსაც საწარმო ითვალისწინებს იმის დასადგენად, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების პირობები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების პირობებისგან;
- ფასს 16-ის მე-13 საილუსტრაციო მაგალითის, რათა გაუქმებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მიეჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრაცია;
- ბასს 41-ის, რათა გაუქმებულიყო დაბეგვრიდან ფულადი ნაკადების გამორიცხვის მოთხოვნა, როდესაც საწარმო აფასებს სამართლიან ღირებულებას და ამით ბასს 41-ში მოცემული სამართლიანი ღირებულების შეფასების მოთხოვნები შესაბამისობაში მოსულიყო სხვა ფასს სტანდარტების მოთხოვნებთან.

ეს შესწორებები ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ცვლილებები ფასს 10-ში "კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება" და ბასს 28-ის "ინვესტიციები ასოცირებულ კომპანიებში" - შესწორებების შედეგად უფრო ნათელი გახდა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოებს შორის განხორციელებული აქტივების გაყიდვის ან საკუთარ კაპიტალში შეტანის ოპერაციების სააღრიცხვო მიდგომა. იმ შემთხვევაში, როდესაც არაფულადი აქტივები წარმოადგენს საწარმოს, ინვესტორი აღიარებს მთელ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც დაკავშირებულია ამ აქტივების გაყიდვასთან ან საკუთარ კაპიტალში შეტანასთან. სხვა შემთხვევაში, ინვესტორი შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ იმ ოდენობით აღიარებს, რა ოდენობის წილიც აქვს სხვა ინვესტორს მეკავშირე საწარმოში ან ერთობლივ საწარმოში. ამ შესწორებების ძალაში შესვლა გადავადდა მანამდე, სანამ ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო დაასრულებს წილობრივ მეთოდთან დაკავშირებულ კვლევით პროექტს.

სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ გასამჟღავნებელი ინფორმაციისა და სააღრიცხვო შეფასების განმარტების შესწორებები ცვლილებებს იწვევს შემდეგ სტანდარტებში:

- ფასს 7, რათა ნათლად ჩანდეს, რომ საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისთვის, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების საფუძვლის შესახებ ინფორმაცია;
- ბასს 1, რათა საწარმოს ინფორმაციის გამჟღავნება მოეთხოვოს არა მნიშვნელოვანი, არამედ არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ;
- ბასს 8, რათა უფრო ნათელი გახდეს, როგორ უნდა განასხვავოს საწარმომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება და სააღრიცხვო შეფასების ცვლილება;
- ბასს 34, რათა განისაზღვროს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგების სრული პაკეტის ფარგლებში;
- ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2 – „არსებითობის განსჯა“, რათა საწარმოს ჰქონდეს მითითებები იმის თაობაზე, როგორ უნდა გამოიყენოს არსებითობის ცნება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ გასამჟღავნებელ ინფორმაციასთან მიმართებით.

ლოკუმენტმა - „გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი ოპერაციიდან წარმოშობილ აქტივებსა და ვალდებულებებთან“ - გამოიწვია ბასს 12-ის შეცვლა, რათა უფრო ნათელი გამხდარიყო ისეთ ოპერაციებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადის აღრიცხვის წესი, რომლებიც, ოპერაციის განხორციელების მომენტში, წარმოშობს ერთნაირ / ტოლ დასაბეგრ და გამოსაქვით დროებით სხვაობებს. გარკვეულ გარემოებებში, საწარმო თავისუფლდება გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ის პირველად აღიარებს აქტივებს ან ვალდებულებებს. ბასს 12-ის ამ შესწორების დოკუმენტში მითითებულია, რომ გათავისუფლება არ ვრცელდება ისეთ ოპერაციებზე, რომლის დროსაც საწარმო აღიარებს როგორც აქტივს, ისე ვალდებულებას და ამავე დროს წარმოიქმნება ერთნაირ/ტოლი დასაბეგრი და გამოსაქვითი დროებითი სხვაობები. ასე შეიძლება მოხდეს ისეთი ოპერაციების შემთხვევაში, როგორცაა იჯარა და ექსპლუატაციიდან ამოღების, ადგილმდებარეობის აღდგენისა და მსგავსი ვალდებულებები. ასეთ ოპერაციებთან დაკავშირებით საწარმო ვალდებულია აღიაროს გადავადებული გადასახადი.

კომპანია არ მოელის სტანდარტების ძალაში შესვლამ არსებითი ცვლილებები გამოიწვიოს ფინანსურ ანგარიშგებაში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.3 ფინანსური ინსტრუმენტები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

კომპანია ფინანსურ აქტივს ან ვალდებულებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო შტოანხმების მონაწილე. თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანია ყველა ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივის/ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება გარიგების ფასით. ფინანსური აქტივის/ვალდებულების გარიგების ფასი, გარდა იმ ინსტრუმენტებისა, რომლებიც კლასიფიცირდება "სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით", მოიცავს უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულ იქნა ფინანსური ინსტრუმენტის შესაძენად/გამოსაშვებად.

ფინანსური აქტივების/ვალდებულებების გარიგებასთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომლებიც კლასიფიცირდება "სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით", დაუყოვნებლივ გატარდება ხარჯებში.

კომპანია ფინანსურ აქტივებს აღიარებს ანგარიშსწორების თარიღით, ანუ აქტივი აღიარდება იმ დღეს, როდესაც კომპანია მას მიიღებს და მისი აღიარების შეწყვეტა ხდება იმ დღეს, როდესაც კომპანია მას გაასხვისებს.

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკმაყოფილებულია: ა) საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკმაყოფილებულია: ა) საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივის გაყიდვა რეალური ღირებულებით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება "რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით", თუ საწარმო არ გააკეთებს შეუქცევად არჩევანს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას წილობრივ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული მოგება ან ზარალი ასახოს სხვა სრულ შემოსავალში (რომელიც არ არის გამოხსული გასაყიდად ან არ არის აღიარებული პირობით ასანაზღაურებელ თანხად ბიზნესგაერთიანების დროს).

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების რეზერვის ხარჯის გაანგარიშების მთავარ კრიტერიუმს წარმოადგენს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივების რისკების შეფასება, კერძოდ მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

იმ შემთხვევაში თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაიზარდა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარებიდან, კომპანია ახდენს მომდევნო 12 თვის საფარულ საკრედიტო ზარალის რეზერვის გაანგარიშებას, რომელიც წარმოადგენს მომდევნო 12 თვის განმავლობაში არახელსაყრელი გარემოებების განვითარების შედეგად ფინანსური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ზარალს. თუ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა ან აშკარა მისი გაუფასურება, კომპანია ქმნის რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ ზარალს. ამ შემთხვევაში ფინანსური აქტივის გაუფასურების რეზერვი არის ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შემცირება, დისკონტირებული ექვეტური საპროცენტო განაკვეთით.

ფინანსური აქტივების ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება, რომელიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - აისახება სხვა სრულ შემოსავალში, ყველა სხვა შემთხვევაში - მოგება-ზარალში.

იმ გაცემული სესხებისთვის, რომლებიც არ უფასურდება ინდივიდუალურად, კომპანია გაუფასურების რეზერვს განსაზღვრავს კოლექტიურად, რომელიც დაფუძნებულია გადასახდლების მოკრების კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე, პორთფელში დაგვიანებული გადახდების ზრდაზე, ეკონომიკურ მდგომარეობაში ცვლილებებზე და სხვა (დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 5).

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის, თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომ პერიოდში შემცირდება და ეს შემცირება გამყარებულია ობიექტური მტკიცებულებით გაუფასურების აღიარების შემდგომ მომხდარი მოვლენებით, მაშინ ხდება წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალის უკან დაბრუნება (პირდაპირ ან დებიტორული დავალიანების საეჭვო მოთხოვნების რეზერვის კორექტირებით) მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა, უკან დაბრუნების შედეგად, საბალანსო ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომელიც დაფიქსირებულია თუ არ აღიარებოდა გაუფასურება გაუფასურების უკან დაბრუნების დღეს.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.3 ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

გარიგებების სამართლებრივი ფორმის მიუხედავად, ფინანსური აქტივების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი გაივლიან ფასს 9- ით დადგინდეს აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმებს "შინაარსის ფორმაზე აღმატებულების" პრინციპზე დაყრდნობით. კრიტერიუმები მოიცავს ორი სხვადასხვა სახის შეფასებას, რომელიც ხორციელდება მკაცრად მოცემული თანმიმდევრობით:

- შესაკუთრობის რისკებისა და სარგებლის გადაცემის შეფასება
- კონტროლის გადაცემის შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე. კომპანია ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირებას ახდენს ორ კატეგორიად:

სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL). ვალდებულებები ამ კატეგორიაში კლასიფიცირდება, როდესაც მათი ფლობის მთავარი მიზანი უახლოეს მომავალში მათი გაყიდვა ან გამოსყიდვა (საფაქრო ვალდებულებები) ან ისინი წარმოადგენენ წარმოებულ ინსტრუმენტებს (გარდა წარმოებული ინსტრუმენტებისა, რომლებიც განკუთვნილია ეფექტური ჰეჯირების ინსტრუმენტად) ან თავდაპირველი აღიარებისას აკმაყოფილებენ პირობებს ამ კატეგორიაში მოსახვედრად. მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სამართლიანი ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება წარმოშობისთანავე აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები ყველა ვალდებულება, რომელიც არ გადანაწილდა წინა ჯგუფში, ხდება აღნიშნულ კატეგორიაში. აღნიშნული ვალდებულებები აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან ამოღებულ იქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ამოწურება (დაიფარება). სხვაობა შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და გადახდილ საზღაურს შორის აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

4.4 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფულის ეკვივალენტები მოიცავს: სალაროში არსებულ ნაღდ ფულს და ფულს მიმდინარე ანგარიშებსა და ანაბრებზე.

4.5 გაცემული სესხები

გაცემული სესხი წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი ფასებით, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება საბაზრო ღირებულებას (რომელიც მომხმარებელზე გაცემული სესხის თანხის ტოლია), დამატებული სესხის გაცემასთან დაკავშირებული ტრანზაქციის განხორციელების ხარჯები. სესხი შემდგომში აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. გაცემული სესხები წარდგენილია ნეტო ღირებულებით სესხების გაუფასურების რეზერვების გამოკლებით.

სესხის ამორტიზირებული ღირებულება არის სესხის თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას გამოკლებული გადახდილი სესხის ძირის თანხები, დამატებული ან გამოკლებული დაგროვებული ამორტიზაცია ეფექტური განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ნებისმიერი სხვაობისას თავდაპირველად აღიარებულ რაოდენობასა და დასაფარ თანხას შორის, გამოკლებული სესხის გაუფასურება. შენატანები და შეღავათები, თავდაპირველი სატრანზაქციო ხარჯების ჩათვლით, შედის შესაბამისი სესხის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე.

გაუფასურების ცვლილებები განსაზღვრულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის საშუალებით. შენიშვნა 5-ში მოცემულია ინფორმაცია შეფასებული მონაცემების, დაშვებისა და შეფასების მეთოდების შესახებ, რომლებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას, მათ შორის განმარტებები იმის შესახებ, თუ როგორ იყენებს კომპანია სამომავლო ინფორმაციებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.6 გადახდილი ავანსები

საქონლისა და მომსახურების მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები თავდაპირველად აღიარდება გადახდილი თანხის ოდენობით და საჭიროებისამებრ კორექტირდება შესაძლო გაუფასურებით. ავანსები ითვლება გაუფასურებულად, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ კომპანია ვერ შეძლებს სრულად მიიღოს ის საქონელი და მომსახურება, რაც გათვალისწინებულია მხარეებს შორის თავდაპირველი შეთანხმებით.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ავანსები წარმოდგენილია გადახდის თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით და არ გადაანგარიშდება ანგარიშგების თარიღისთვის არსებულ კურსზე.

4.7 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები არის მატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოიყენება მომსახურების გასაწევად, იჯარით გასაცემად ან აღმინისტრაციული მიზნებისთვის და გათვალისწინებულია ერთ საანგარიშგებო პერიოდზე მეტი ხნით გამოსაყენებლად. ძირითადი საშუალებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია აკუმულირებული ცვეთით შემცირებული ისტორიული ღირებულებით. ისტორიული ღირებულება მოიცავს ამ აქტივის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. შეძენის შემდგომი დანახარჯები ემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას ან აღიარდება ცალკე აქტივად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ მომავალში ამ აქტივის მეშვეობით კომპანია მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლოა ამ აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. აქტივების მიმდინარე სარეზერვო (შეკეთების) და შენახვის დანახარჯები აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში მათი გაწვევის პერიოდების მიხედვით. ცვეთა გამოანგარიშებულია წრფივი მეთოდის გამოყენებით. ძირითადი საშუალების ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მათი ექსპლუატაციაში შესვლის თარიღიდან. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

აქტივების ვაგვო	სასარგებლო მომსახურების ვადა
შენობა-ნაგებობები	50 წელი
კომპიუტერები და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
საოფისე აღჭურვილობა	5 წელი
სხვა აქტივები	5 წელი

სასარგებლო მომსახურების ვადა, სალიკვიდაციო ღირებულება და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება ყოველწლიურად იმისათვის, რომ შეფასდეს მათი ღირებულება შესაბამება თუ არა მათგან მიღებულ ეკონომიკურ სარგებელს. ძირითადი საშუალების ჩამოწერა ხდება მისი გაყიდვისას, ან როდესაც მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად. ძირითადი საშუალებების გაყიდვა/ჩამოწერასთან დაკავშირებული მოგება-ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა ჩამოწერიდან მიღებულ შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში იმ წელს, როდესაც მოხდა ძირითადი საშუალების გასვლა/ჩამოწერა.

4.8 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი არის ფიზიკური ფორმის არმქონე იდენტიფიცირებადი არაფულადი აქტივი. არამატერიალური აქტივები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ (ა) ამ აქტივისგან მოსალოდნელია ეკონომიკური მოგების მიღება; და (ბ) შესაძლებელია აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება დაგროვილი ამორტიზაციით და ნებისმიერი გაუფასურების ზარალით შემცირებული ღირებულებით. ამორტიზაცია გამოიანგარიშება წრფივი მეთოდის გამოყენებით და სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით არ ამორტიზირდება. ისინი ყოველწლიურად გადაიხედება გაუფასურებაზე და გაუფასურების ზარალი, წარმოშობისთანავე დაუყოვნებლივ აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით გადაიხედება ყოველწლიურად იმ მიზნით, რომ დადგინდეს კიდევ არის თუ არა საექსპლუატაციო ვადა განუსაზღვრელი. თუ დადგინდება, რომ საექსპლუატაციო ვადა განსაზღვრულია, მაშინ ასეთი არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება განსაზღვრული საექსპლუატაციო ვადით.

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის განაკვეთები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

აქტივების ვაგვო	ამორტიზაციის განაკვეთი
ლიცენზიები	10 - 15%
პროგრამული უზრუნველყოფა	15%

ლიცენზიები მოიცავს კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიებსა და მასტერქარდის ლიცენზიას.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.9 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები შედგება უზრუნველყოფაში კომპანიის მიერ დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ღირებულებისგან, რომლებიც კომპანიამ მიიღო მსესხებლის მიერ სესხის გადაუხდელობის შედეგად. უზრუნველყოფა შეიძლება იყოს მიწა, შენობა, სახლი, ავტომობილი, საცხოვრებელი ბინა, ძვირფასი ქვები/ლითონები ან ანტიკვარული ნივთები.

კომპანია დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივად კლასიფიკაციას ახდენს იმ შემთხვევაში, თუ მისგან მოელის საბალანსო ღირებულების ამოღებას მისი გაყიდვით და არა მისი გამოყენების გაგრძელებით. ამისათვის შესაძლებელი უნდა იყოს აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვა არსებულ მდგომარეობაში, მხოლოდ ასეთი აქტივების გაყიდვის ჩვეულებრივი პირობებით და მისი გაყიდვა ღირებულების მისაღონდელი უნდა იყოს. იმისათვის, რომ გაყიდვა ღირებულების მისაღონდელი იყოს, ხელმძღვანელობის შესაბამისი დონე აქტივის გაყიდვის გეგმას მხარს უნდა უჭერდეს და შემუშავებული უნდა იყოს შედეგების მოძებნისა და გეგმის ბოლომდე მიყვანის აქტიური პროგრამა. გარდა ამისა, უნდა მოხდეს აქტივის აქტიურ გაყიდვაზე მიმართული მარკეტინგი, იმ ფასად, რომელიც გონივრულია ამ აქტივის რეალური ღირებულების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ამ გაყიდვის აღიარება დასრულებულ გაყიდვად შესაძლებელი უნდა იყოს აქტივის გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების დღიდან ერთი წლის განმავლობაში. ამასთან, გეგმის დასრულებისათვის საჭირო საქმიანობა იმის დასტურს უნდა იძლეოდეს, რომ გეგმის შინაშეგნოვანი ცვლილება ან გეგმის გაუქმება მოსალოდნელი არ არის.

თუ უზრუნველყოფის გაყიდვა არ არის განზრახული, მისი აღიარება ხდება ძირითად საშუალებებში ან საინვესტიციო ქონებაში იმის მიხედვით თუ როგორ გეგმავს კომპანია მის გამოყენებას და მისი ხელახლა გაზომვა და აღრიცხვა ხდება აქტივის შესაბამისი კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

კომპანია აფასებს გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივებს საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის თანხებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უმცირესით.

4.10 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია კანონმდებლობისთან შესაბამისად, რომელიც მოქმედებს ან ამოქმედდა პერიოდის ბოლოს საქართველოში. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს და ასახულია მოგება ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი აისახებიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, ვინაიდან ისინი დაკავშირებული არიან გარიგებებთან, რომლებიც, იფიქრ ან სხვა პერიოდით, ასევე ასახული არიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

მიმდინარე გადასახადი წარმოადგენს იმ გადასახდელ თანხას, რომლის გადახდა ან დაბრუნება უნდა მოხდეს საგადასახადო ორგანოებთან მიმდინარე და გასული პერიოდების განმავლობაში დასაბეგრ მოგებასა თუ ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა შეფასებებს, თუ ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია საგადასახადო დეკლარაციის შევსებამდე. გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღირიცხება აღმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

გადავადებული მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება საბალანსო ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით, აქტივების საგადასახადო (დასაბეგრ) ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ყველა დროებით განსხვავებებზე გადავადებული მოგების გადასახადის განსაზღვრა ხდება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიერ ბალანსის თარიღისათვის დადგენილი განაკვეთებით და იმ განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც ივარაუდება, რომ დადგენილი იქნება მაშინ, როდესაც მოხდება გადავადებული მოგების გადასახადის შესაბამისი აქტივის რეალიზება ან ვალდებულების დაფარვა. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის აღიარება ხდება იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მოსალოდნელია, რომ კომპანიას მომავალში ექნება დასაბეგრი მოგება, რომლის საპირისპიროდ შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების გამოყენება.

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა განახორციელა საგადასახადო კოდექსში ცვლილებები და მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ. აღნიშნული ცვლილება ცნობილია, როგორც მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი. კანონში ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება ყველა იურიდიული პირზე, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა (კომერციული ბანკები, საკრედიტო კავშირები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებსთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან. ამ მოდელის მიხედვით გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრა ხდება 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრა 15%-იანი მოგების გადასახადით.

4.11 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები, რომლებიც კომპანიის შემთხვევაში წარმოადგენს ძირითად საშუალებებს, ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გადაფასდება გაუფასურების ნებისმიერი ნიშნის არსებობისას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან მისი ფულადი ნაკადის წარმოქმნილი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.11 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც შემდეგი ორი ღირებულებიდან უფრო დიდი: აქტივის გამოყენების ღირებულება და მისი სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას სამომავლო საანგარიშო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგვრამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროით ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივთან დაკავშირებით, რომელსაც არ შემოაქვს ფულადი ნაკადები, ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმოქმნილი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ყველა ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში და კორექტირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ მონაცემებში მოხდა ცვლილება. კორექტირებული გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზომით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთისა თუ ამორტიზაციის გამოქვითვით, თუ არ მოხდებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარება.

4.12 მიღებული სესხები

მიღებული სესხები აღიარდება მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში, რა პერიოდშიც ეს ხარჯები წარმოიშვა.

4.13 იჯარა

2019 წლის 1 იანვრიდან კომპანიამ იჯარების აღრიცხვისთვის დანერგა ფასს 16 - "იჯარა", რომლის მიხედვითაც კომპანია აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს ისეთი იჯარებისთვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ის მიხედვით კლასიფიცირებული იყო, როგორც "საოპერაციო იჯარა".

აქტივის გამოყენების უფლება

კომპანია იჯარის დაწყების თარიღისთვის აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს. აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება ღირებულებით, რომელიც მოიცავს უშუალოდ საიჯარო ვალდებულებებს, დაკორექტირებულს ნებისმიერი დამატებითი გადასახადით, რომელიც განხორციელდა იჯარის დაწყების თარიღში ან მანამდე, ასევე, მოიჯარის მიერ გაწეულ ნებისმიერ პირდაპირ დანახარჯებს და იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟის ან ფილიალებსა და ოფისებში განხორციელებული გაუმჯობესების მოსახსნელად. აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დაწყებიდან ვადის დასრულებამდე ერიცხება ცვეთა წრფივი მეთოდით, რომელიც აღირიცხება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, როგორც ცვეთის ხარჯი.

აღიარებული აქტივის გამოყენების უფლება დაკავშირებულია ქონებასთან პირადი გამოყენების მიზნით, კერძოდ, ოფისებისა და ფილიალებისთვის.

საიჯარო ვალდებულება

საიჯარო ვალდებულება ფასდება, როგორც იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება, რომელიც იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯერ განხორციელებული არ არის და რომელიც უნდა დადისკონტირდეს კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულებები მცირდება საიჯარო გადახდებით. თითოეული გადახდა ნაწილდება საიჯარო ვალდებულებასა და საპროცენტო ხარჯს შორის. საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტი წარმოდგენილია სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, როგორც საპროცენტო ხარჯი.

საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს. როდესაც საიჯარო ხელშეკრულება შეიცავს შეწყვეტის ან გაგრძელების არჩევანს და არსებითად სარწმუნოა, რომ კომპანია გამოიყენებს ამ უფლებას, მოსალოდნელი საიჯარო გადახდები ან ხელშეკრულების შეწყვეტასთან დაკავშირებული დანახარჯები შედის საიჯარო გადახდებში საიჯარო ვალდებულების შესაფასებლად.

ზოგადად, საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი საიჯარო გადახდების დღევანდელ ღირებულებას:

- ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს;
- ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს;
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

2021 წლის განმავლობაში მოიჯარის საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო განაკვეთი იყო 8.19% დოლარში წარმოდგენილი იჯარებისთვის, ხოლო 13.04% ლარში წარმოდგენილი იჯარებისთვის (2020: 7.75% და 13.04%, შესაბამისად).

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.13 იჯარა (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულება (გაგრძელება)

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანია საიჯარო ვალდებულებას ზრდის საიჯარო ვალდებულებასთან დაკავშირებული პროცენტის ასახვით და ამცირებს განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. ამასთანავე, კომპანია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, თუ ადგილი აქვს საიჯარო ხელშეკრულების პირობების ცვლილებებს.

მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული გადახდები აღიარებულია წრფივი მეთოდის საფუძველზე, როგორც ხარჯი მოგება - ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები არის იჯარები, რომელთა საიჯარო ვადა შეადგენს 12 თვეს ან ნაკლებს.

4.14 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით და შემდგომში გამოითვლება ამორტიზებული ზარჯით.

4.15 სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ზარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული ახალი აქციების გამოშვებასთან და აქციების ოფციონებთან, აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო ეფექტის გათვალისწინებით.

გამოსყიდული აქციები

თუ კომპანია გამოისყიდის საკუთარ აქციებს, გადახდილი ანაზღაურება გამოიქვითება სააქციო კაპიტალიდან მანამ, სანამ არ მოხდება ამგვარი აქციების გაუქმება ან განმეორებით გამოშვება.

4.16 საპროცენტო შემოსავლის და ზარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ზარჯი აისახება ყველა სავალდებულო ინსტრუმენტთან მიმართებაში დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეს მეთოდი, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებისთვის ითვალისწინებს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა სახის გადასახდელს, მათ შორის ტრანზაქციის დანახარჯებს, ფასნამატებსა და ფასდაკლებებს, რომლებიც წარმოადგენენ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი მოსაკრებლები მოიცავს გაცემის საკომისიოს, რომელიც მიიღება ან გადაიხდებიან პირის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შექმნასთან დაკავშირებით, ან ფინანსური ვალდებულების გამოცემასთან დაკავშირებით, მაგ: კრედიტუნარიანობის შეფასების საფასური, გარანტიების ან გირაოს შეფასება და გატარება, ინსტრუმენტის პირობების მოლაპარაკება და ოპერაციის ლოკუმენტების დამუშავება.

4.17 მოსაკრებლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ზარჯები

ფასს 15 - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს პრინციპებს, რომლებიც საწარმომ უნდა გამოიყენოს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლისთვის მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების შედეგად წარმოქმნილი ამონაგებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათის, სიდიდის, მათი წარმოქმნის ვადებისა და განუზღვრელობის შესახებ საჭირო ინფორმაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენისთვის.

ფასს 15-ის თანახმად კომპანია დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემის ასახვისას ამონაგებს აღიარებს იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც საწარმო მიიღებს ამ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ.

შემოსავლის ფასს 15-ის მიხედვით აღიარებისთვის კომპანიამ უნდა გაიაროს შემდეგი 5 ნაბიჯი:

- ხელშეკრულების იდენტიფიკაცია;
- შესასრულებელი ვალდებულების იდენტიფიკაცია;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებებზე;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც კომპანია დაკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას.

ფასს 15-ის მიხედვით კომპანია აღიარებს შემოსავალს, როდესაც შესასრულებელი ვალდებულებები დაკმაყოფილებდა. ეი როდესაც შესასრულებელი ვალდებულების ქვეშ მყოფ საქონელზე და მომსახურებაზე "კონტროლი" გადდის მომხმარებლის ხელში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.17 მოსაკრებლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ხარჯები (გაგრძელება)

ფასს 15-ის მიღებას გავლენა არ ჰქონია საკომისიო შემოსავლების ოდენობასა ან პერიოდიზაციაზე და მასთან დაკავშირებულ, კომპანიის მიერ აღიარებულ აქტივებსა და ვალდებულებებზე.

ყველა სხვა მოსაკრებელი და საკომისიო, ასევე სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული ოპერაციის დასრულებასთან მიმართებაში, რომელიც ფასდება ფაქტობრივად უზრუნველყოფილი მომსახურების საფუძველზე, როგორც მისაწოდებელი სრული მომსახურების შემადგენელი ნაწილი.

4.18 უცხოური ვალუტის გადაფასება

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგებები აღირიცხება იმ გაცვლითი კურსის შესაბამისად, რომელიც არსებობს ოპერაციის თარიღისათვის. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგების განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი გაცვლითი კურსის სხვაობები აისახება მოგება-ზარალის უწყისში იმ დღისათვის არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ქართულ ლარში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო თარიღისათვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის უცხოური ვალუტის ნაშთების ლარებში გადაყვანისათვის გამოყენებული ძირითადი განაკვეთი იყო:

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
აშშ დოლარი	3.0976	3.2766
ევრო	3.5040	4.0233
ბრიტანული ფუნტი	4.1737	4.4529
აზერბაიჯანული მანათი	1.8222	1.9288
რუსული რუბლი	0.0415	0.0440
შვეიცარული ფრანკი	3.3772	3.7103
კანადური დოლარი	2.4208	2.5616
თურქული ლირა	0.2379	0.4462
ბანგლადეშური ტაკა	0.0361	0.0386
სომხური დრამი	0.0064	0.0063
ჩინური იუანი	0.4859	0.5022
არაბეთის გაერთიანებული საემიროების დირჰამი	0.8433	0.8921
შვედური კრონა	0.3417	0.4007
პოლონური ზლოტი	0.7624	0.8885
ინდონეზიური რუპია	0.0002	0.0002
ფილიპინური პესო	0.0606	0.0682
იაპონური იენი	0.0269	0.0318
ისრაელის შეკელი	0.9970	1.0204
მოლდოვური ლეი	0.1746	0.1905
ბაჰრეინული დინარი	8.2013	8.7143
იორდანული დინარი	4.3611	4.6214
ქუვეითური დინარი	10.2366	10.7571
ყატარის რიალი	0.8435	0.8905
საუდის არაბეთის რიალი	0.8234	0.8738
უკრაინული გრივნა	0.1135	0.1159
ბრაზილიური რიალი	0.5440	0.6296
ყაზახური ტენგე	0.0072	0.0078
შრილანკური რუპია	0.0153	0.0177
ნეპალური რუპია	0.0260	0.0279
პაკისტანური რუპია	0.0174	0.0204
ბულგარული ლევი	1.7908	2.0570
ინდური რუპია	0.0416	0.0447
რუმინული ლეი	0.7079	0.8253

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.19 ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები (გაცემული სესხები და მოთხოვნები) და ვალდებულებები (მიღებული სესხები და ვალდებულებები) ურთიერთგადაფარება და აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წმინდა თანხით მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის კანონიერი უფლება და არსებობს განზრახვა იმისა, რომ აღნიშნული თანხები ანაზღაურდეს წმინდა ღირებულებით ან მოხდეს აქტივების და ვალდებულებების ანაზღაურება ერთდროულად.

შემოსავლების და ხარჯების ურთიერთგადაფარვა არ ხდება, თუ ის არ მოითხოვება და ნებადართული არ არის ფასს-ის მიხედვით და არ არის თანდართული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები

სააღრიცხვო პოლიტიკის შედგენისას, კომპანიის მენეჯმენტს მოეთხოვება გააკეთოს დაშვებები და შეფასებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე, რომლებიც ცალსახად ზუსტად ვერ განისაზღვრება სხვა წყაროებიდან.

შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა დაკავშირებულ ფაქტორებს. რეალური შედეგები ამ შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს. დაშვებები და შეფასებები მუდმივად გადაიხედება. შეფასებების გადახედვა აისახება იმ პერიოდისათვის, როცა ის განხორციელდა, თუ გადახედვა ზემოქმედებს მიმდინარე და მომდევნო პერიოდებზე.

ქვემოთ მოცემულია მნიშვნელოვანი შეფასებები მომავალზე და სხვა ძირითადი წყაროები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის, რომლებიც შეიცავენ დიდ რისკს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების კორექტირება მომდევნო სანგარიშო პერიოდისათვის.

ა) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასება ეფუძნება მენეჯმენტის გამოცდილებას მსგავსი აქტივების შეფასებასთან მიმართებაში. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას მენეჯმენტი ითვალისწინებს სავარაუდო გამოყენებას, სავარაუდო ტექნიკურ გაუმართაობას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, სადაც ამ აქტივს უხდება მუშაობა. შეფასებებში ცვლილებებმა შეიძლება გამოიწვიოს მომავალში ცვეთის ხარჯის კორექტირება.

ბ) საიჯარო ვადის განსაზღვრა

საიჯარო ვადის განსაზღვრისას კომპანიის ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა გარემოებას, რომელიც ქმნის სტიმულს რომ გამოიყენოს გაგრძელების ოფციონი ან არ გამოიყენოს შეწყვეტის ოფციონი. გაგრძელების ოფციონები (ან პერიოდები შეწყვეტის ოფციონების შემდეგ) გათვალისწინებულია საიჯარო ვადაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იჯარის გაგრძელების სათანადო საფუძველი (ან არ შეწყვეტის საფუძველი). შეფასების გადახედვა ხდება თუ მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდება გარემოებებში, რომელიც გავლენას ახდენს ამ შეფასებაზე და რომელიც მოქცეულია მოიჯარის კონტროლის ფარგლებში.

გ) ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსაზღვრა

როდესაც კომპანიას არ შეუძლია ადვილად განსაზღვროს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი, იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. შესაბამისად, ზღვრული სასესხო განაკვეთი საჭიროებს შეფასების გაკეთებას როდესაც კომპანიისთვის არ არის ხელმისაწვდომი ემპირიული განაკვეთები ან როდესაც საჭიროა მათი იმგვარად დაკორექტირება, რომ ასახოს იჯარის პირობები.

ზოგადად კომპანია ზღვრულ სასესხო განაკვეთს აფასებს ემპირიულ მონაცემებზე დაყრდნობით (როგორცაა საკუთარ მოზიდულ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი ან/და კომერციული ბანკების საპროცენტო განაკვეთი იჯარის მსგავს სესხებზე), ხოლო საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებზე დაყრდნობით, როდესაც თვალსაჩინო მონაცემები არაა ხელმისაწვდომი. კომპანია იყენებს ერთსა და იმავე დისკონტირების განაკვეთს იჯარების იმ პორტფელისთვის, რომელთაც მსგავსი მახასიათებლები აქვთ. იჯარის ხელშეკრულებები დაყოფილია მათი ტიპის, ვალუტის და ვადიანობის პირობების მიხედვით: 1-2 წელი, 2-5 წელი, 5 წელზე მეტი.

დ) მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი

2019 წელს კომპანიამ დანერგა ახალი მეთოდოლოგია, რომელიც აკმაყოფილებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს. განახლებული მეთოდოლოგია საშუალებას იძლევა, სესხის დანაკარგების ცვლილება უფრო ზუსტად შეფასდეს სამომავლო პროგნოზების გამოყენებით.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

დ) მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი (გაგრძელება)

ორგანიზაცია ახდენს საკრედიტო პორტფელში არსებული სესხების სეგმენტებად დაყოფას მათი საერთო მანასიათებლების და მსგავსი საკრედიტო რისკის პროფილების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდისთვის გამოყენებულია შემდეგი ტიპის სესხების დაჯგუფებები:

- სალომბარდე სესხები (ძვირფასი ქვებით და ლითონებით უზრუნველყოფილი კრედიტები);
- საკრედიტო ხაზები (საბლანკო და თავდებობით უზრუნველყოფილი);
- იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხები (უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი კრედიტები);
- სამომხმარებლო სესხები (საბლანკო, თავდებობით ან უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი).

თითოეული სეგმენტის მიმართ გამოყენებულ იქნა როგორც საერთო, ასევე ინდივიდუალური მიდგომები, რომლებიც აღწერილია მომდევნო თავებში:

სააღრიცხვო მოდელი ECL-ის დადგენისას სეგმენტების ჭრილში ითვალისწინებს სესხის ისტორიულ და მიმდინარე მონაცემებს, ასევე სამომავლო მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს, რომლისთვისაც გამოყენებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მაკროეკონომიკური სცენარები.

სააღრიცხვო მოდელი ECL-ის გამოანგარიშებისას იყენებს ორგანიზაციის მიერ დადგენილი საკრედიტო რისკების მოდელირებას და შედგება შემდეგი კომპონენტებისგან:

სესხის მოსალოდნელი დანაკარგი (ECL) = დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD) * დეფოლტის ალბათობა (PD) * დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), სადაც:

- დეფოლტის რისკის პოზიცია (შემდგომში EAD), განმარტება როგორც სესხის ძირითადი თანხის ნაშთი საანგარიშო პერიოდისთვის;
- დეფოლტის ალბათობა (შემდგომში PD), განმარტება როგორც სესხის დეფოლტის ალბათობა საანგარიშო პერიოდისთვის;
- დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში (შემდგომში LGD), განმარტება როგორც სესხის ძირითადი თანხის დანაკარგი საანგარიშო პერიოდისთვის მისი დეფოლტის შემთხვევაში.

PD და LGD -ის პოზიციების შეფასება ხდება მაკრო სცენარების გათვალისწინებით, რომელშიც შედის შშმ-ს (GDP) ზრდა და სფი-ს (CPI) ინფლაცია საანგარიშო პერიოდის დასრულებამდე 1 წლის განმავლობაში. GDP და CPI მანველებლები აღებულია საბაზო, ოპტიმისტური და პესიმისტური საპროგნოზო სცენარების მიხედვით, რომელთა დადგომა აღებულია 50%, 25% და 25% ალბათობების შესაბამისად.

კომპანია იყენებს გაუფასურების 3 დონიან მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდგომ მისი საკრედიტო რისკის ხარისხის ცვლილებაზე, რომელიც ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- I ეტაპი სესხს მიენიჭება გაცემისას ან საანგარიშო პერიოდის დროს თავდაპირველი აღიარებისას, როდესაც PD ნაკლებია ან ტოლია 50%-ის. პირველ ეტაპზე მყოფ სესხს გააჩნია 12 თვიანი ტიპის ECL, მისი PD შესაბამისად შეიძლება შემცირდეს მომავალი საანგარიშო პერიოდისთვის.
- II ეტაპი სესხს მიენიჭება:
  - ა. გაცემისას ან საანგარიშო პერიოდის დროს თავდაპირველი აღიარებისას, როდესაც PD მეტია 50%-ზე;
  - ბ. როდესაც ხდება მისი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა;
  - გ. საშუალო ტიპის ECL, მისი PD აღარ მცირდება და მისი სტატუსი არ უზრუნველყოფს პირველი სტადიის ECL-ს სამომავლო საანგარიშო პერიოდებზე.
- თუ II ეტაპზე მყოფი სესხისთვის მოხდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ან ის არის მიჩნეული უმოქმედოდ, სესხი გადადის III ეტაპზე.

I ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის პროპორციული წლის მომდევნო 12 თვეში მოსალოდნელი მოვლენებისა. ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი II და III ეტაპისთვის გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

დეფოლტის მნიშვნელობა - მსესხებელი არის გადფოლტებული თუ ერთ-ერთი მაინც მოხდა ჩამოთვლილთაგან:

- სალომბარდე სესხების შემთხვევაში - სესხი ითვლება გადფოლტებულად, თუ PD>50%-ზე.
- საკრედიტო ხაზების შემთხვევაში - სესხზე დამდგარი დეფოლტი განისაზღვრება, როგორც საკრედიტო ხაზის 119 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება. ალგორითმის სიზუსტის შეფასებისთვის გამოყენებულია მიდგომა, როდესაც PD>50%-ზე, სესხი ითვლება დეფოლტში მყოფად.
- იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხების შემთხვევაში - დეფოლტად ითვლება სესხზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის 149 - ზე გადაჭარბება.
- სამომხმარებლო სესხებისთვის დეფოლტად ითვლება სესხზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის 119-ზე გადაჭარბება.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

ე) გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა იძლევა სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტირების საშუალებას. კომპანიის მენეჯმენტი აღიარებს ვალდებულებებს მოსალოდნელი დამატებითი საგადასახადო გაანგარიშებებისთვის საგადასახადო აუდიტის შეფასებების შედეგის საფუძველზე, არის თუ არა იმის ალბათობა, რომ კომპანიას დაეკისრება დამატებითი გადასახადები. როცა საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება თავდაპირველად აღრიცხული რაოდენობისგან, ეს სხვაობები გავლენას ახდენენ იმ პერიოდზე, როცა აღნიშნული განსაზღვრებები გაკეთდა.

შენიშვნა 6 ფული და ფულის ეკვივალენტები

	შენიშვნა	31-დეკ-21	31-დეკ-20
ნაღდი ფული	6.1	7,789,209	6,708,890
შეზღუდული ფული ბანკში	6.1	38,189	40,494
ფული ბანკში	6.1	15,577,105	21,001,376
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები		23,404,503	27,750,760

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის ფული ბანკში მოიცავს შეზღუდულ ფულად სახსრებს 38,189 ლარის ოდენობით (200,000 ბანგლადეშური ტაკა და 10,000 აშშ დოლარი). 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის შეზღუდული ფულადი სახსრები მოიცავდა 40,494 ლარს (200,000 ბანგლადეშური ტაკა და 10,000 აშშ დოლარი).

6.1 ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
ქართული ლარი (GEL)	3,109,883	2,838,873
აშშ დოლარი (USD)	5,335,314	4,582,077
ევრო (EUR)	12,307,480	14,268,781
დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგი (GBP)	1,692,422	4,984,624
აზერბაიჯანული მანათი (AZN)	31,484	78,379
რუსული რუბლი (RUR)	200,190	424,968
შვეიცარული ფრანკი (CHF)	34,690	15,502
კანადური დოლარი (CAD)	55,872	22,862
თურქული ლირა (TRY)	5,165	9,761
ბანგლადეშური ტაკა (BDT)	64,558	52,306
სომხური დრამი (AMD)	13,297	19,038
ჩინური იუანი (CNY)	-	7,841
არაბეთის გაერთიანებული საემიროების დირჰამი (AED)	24,908	7,850
შვედური კრონი (SEK)	2,730	6,968
პოლონური ზლოტი (PLN)	26,067	18,703
ფილიპინური პესო (PHP)	333,745	360,585
იაპონური იენი (JPY)	269	254
მოდოგური ლეი (MDL)	5,621	12,962
ისრაელის შეკელი (ILS)	11,954	1,694
უკრაინული გრივნა (UAH)	8,540	4,664
ინდონეზიური რუპია (IDR)	82,302	22
ბაჰრეინული დინარი (BHN)	603	444
ქუვეითური დინარი (KWT)	1,937	417
ყატარის რიალი (QAR)	956	710
საუდის არაბეთის რიალი (SAR)	16,125	273
იორდანული დინარი (JOD)	22	222
ბრაზილიური რიალი (BRL)	-	-
ყაზახური ტენგე (KZT)	961	8,153
შრილანკური რუპია (SLR)	11,796	1,214
პაკისტანური რუპია (PKR)	25,612	20,613
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	23,404,503	27,750,760

კომპანიის ფულადი სახსრების უმეტესობა არის იმ ბანკებში, რომლებიც Fitch-ის მიერ შეფასებულია, როგორც "B"-ის მქონე (მოკლევადიანი რეიტინგი), "BB-"-ის მქონე (გრძელვადიანი რეიტინგი).

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ასხნა-განმარტებითი შენიშვნები
2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 7 ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები / კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები

კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში უზრუნველყოფს ფიზიკურ პირებს შორის ნაღდი ფულადი გზავნილების განხორციელებას, რის შედეგადაც კომპანიას წარმოეკმეება მოთხოვნები და ვალდებულებები პარტნიორ ფულადი გზავნილების კომპანიებთან. 2019 წლის 1 ნოემბრიდან კომპანიას შეეცვალა გენერალურ პარტნიორთან ანგარიშსწორების წესი. ცვლილების შედეგად, კომპანია გენერალური პარტნიორისგან გადასახდელ თანხებში აღრიცხავს მოთხოვნებს გზავნილის შექმნისთანავე გაუნაღდებელ გზავნილებზე. ამასთანავე, კომპანია გენერალური პარტნიორისგან გამოგზავნილ თანხებს პირობითი ვალდებულების სახით აღრიცხავს სატრანზიტო ანგარიშზე გზავნილის შექმნისთანავე და აღნიშნულ ანგარიშზე რჩება გზავნილის განაღდებად. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები და ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები შეადგენს 10,644,518 ლარს და 26,555,139 ლარს, შესაბამისად (2020 წელი: 7,322,078 ლარი და 27,083,575 ლარი, შესაბამისად).

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები

კომპანია სესხებს გაცემს ძირითადად ფიზიკურ პირებზე, ნებისმიერი მიზნობრივობით. ძირითადად კომპანია სესხებს გაცემს ლარში 1 თვიდან 10 წლამდე ვადით. გაცემული სესხების წლიური პროცენტი ძირითადად მერყეობს 24 პროცენტიდან 48 პროცენტამდე. დაფარვის გრაფიკის მიხედვით გაცემული სესხები 2 ვგუფად იყოფა: სესხის ძირის ვადის ბოლოს დაფარვით და ანუიტეტის პრინციპით. გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, თავდებობით, ძვირფასი ქვებით/ლითონით, ანტიკვარული ნივთებით, ავტომობილებით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან გარანტიით, თუმცა გვხვდება არაუზრუნველყოფილი სესხებიც.

	შენიშვნა	31-დეკ-21	31-დეკ-20
სალომბარდე სესხი		8,190,492	5,594,919
იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხი		3,347,966	1,994,531
საკრედიტო ხაზი		2,115,060	1,908,257
სამომხმარებლო სესხი		323,648	444,031
დარიცხული პროცენტი		170,062	149,015
მთლიანი გაცემული სესხები	8.1; 8.2	14,147,228	10,090,753
<i>მინუს: გაუფასურების რეზერვი</i>	8.4	(143,778)	(207,234)
წმინდა სასესხო პორტფელი		14,003,450	9,883,519

8.1 მთლიანი სასესხო პორტფელი ძირის და დარიცხული პროცენტის მიხედვით

	შენიშვნა	31-დეკ-21	31-დეკ-20
სესხის ძირი	8.2; 8.3; 8.4; 8.5	13,977,166	9,941,738
დარიცხული პროცენტი		170,062	149,015
მთლიანი სასესხო პორტფელი		14,147,228	10,090,753

8.2 გაცემული სესხის ძირის განაწილება სესხის ვადიანობის მიხედვით

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
1 წელზე ნაკლები	8,599,924	6,635,907
1-დან 3 წლამდე	1,419,285	728,317
3-დან 5 წლამდე	2,766,773	1,991,277
5 წელზე მეტი	1,191,184	586,237
სულ გაცემული სესხის ძირი	13,977,166	9,941,738

8.3 უზრუნველყოფის ანალიზი

კომპანიის მიერ გაცემული სესხები ძირითადად უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით (მიწა, შენობა), ავტომობილით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით, გარანტიით, ძვირფასი ლითონებით/ქვებით ან ანტიკვარით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სესხის ნაშთების ანალიზს (სესხების გაუფასურების რეზერვის გამოკლების გარეშე) მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებებთან მიმართებაში (გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით: რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გირაოს გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები).

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.3 უზრუნველყოფის ანალიზი (გაგრძელება)

	31-დეკ-21		31-დეკ-20	
	სესხის მიმდინარე ღირებულება	უზრუნველყოფის FVLCS *	სესხის მიმდინარე ღირებულება	უზრუნველყოფის FVLCS *
სალომბარდე სესხი	8,190,492	8,773,117	5,594,919	6,534,236
იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხი	3,347,966	9,459,018	1,994,531	5,971,354
საკრედიტო ხაზი	2,115,060	704,767	1,908,257	588,686
სამომხმარებლო სესხი	323,648	344,072	444,031	250,000
სულ	13,977,166	19,280,974	9,941,738	13,344,276

* FVLCS - უზრუნველყოფის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი

სესხის გაუფასურების რეზერვი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ცხრილში:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	12 თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	65,582	70,113	71,539	207,234
ახალი გაცემული სესხები	17,755	25,656	-	43,411
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(8,251)	8,251	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(12,901)	12,901	-
დაფარული სესხები	(18,241)	(46,900)	(32,602)	(97,743)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(539)	(630)	-	(1,169)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	(1,759)	1,705	(7,901)	(7,955)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2021	54,547	45,294	43,937	143,778

გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	12 თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	9,601,359	260,489	79,890	9,941,738
ახალი გაცემული სესხები	8,809,017	73,618	-	8,882,635
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(12,286)	12,286	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(17,471)	17,471	-
დაფარული სესხები	(4,257,651)	(165,041)	(33,041)	(4,455,733)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(65,395)	(4,608)	-	(70,003)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	(309,019)	(7,168)	(5,284)	(321,471)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2021	13,766,025	152,105	59,036	13,977,166

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

სესხის გაუფასურების რეზერვი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ცხრილში:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	12 თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ფას 9-ის მიხედვით	31,536	9,786	52,802	94,124
ახალი გაცემული სესხები	24,519	36,906	-	61,425
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(29,791)	29,791	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(7,802)	7,802	-
დაფარული სესხები	(4,134)	(1,388)	(2,621)	(8,143)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(77)	(204)	-	(281)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	43,529	3,024	13,556	60,109
ბალანსი 31 დეკემბერი 2020	65,582	70,113	71,539	207,234

გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	12 თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ფას 9-ის მიხედვით	8,041,400	46,709	66,153	8,154,262
ახალი გაცემული სესხები	5,572,827	164,765	-	5,737,592
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(77,085)	77,085	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(9,454)	9,454	-
დაფარული სესხები	(3,636,327)	(15,488)	(6,863)	(3,658,678)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(53,673)	(3,758)	-	(57,431)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	(245,783)	630	11,146	(234,007)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2020	9,601,359	260,489	79,890	9,941,738

8.5 გაცემული სესხები ძირის მიხედვით

2021 წელი	იპოთეკური/ სამომხმარებლო სესხი	სალომბარდე სესხი	სამომხმარებლო სესხი	საკრედიტო ხაზი	სულ
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,994,531	5,594,920	444,032	1,908,255	9,941,738
დამატებები	2,581,805	12,569,004	2,127,235	32,194,336	49,472,380
გადახდილი ძირი	(1,228,370)	(9,738,293)	(2,245,940)	(31,847,027)	(45,059,630)
ძირის ჩამოწერა	-	(218,764)	-	-	(218,764)
საკურსო სხვაობა	-	(16,375)	(1,679)	(140,504)	(158,558)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,347,966	8,190,492	323,648	2,115,060	13,977,166

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.5 გაცემული სესხები ძირის მიხედვით (გაგრძელება)

2020 წელი	იპოთეკური/ სამომხმარებლო სესხი	სალომბარდე სესხი	სამომხმარებლო სესხი	საკრედიტო ხაზი	სულ
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,759,285	4,172,231	457,039	1,765,707	8,154,262
დამატებები	1,396,635	8,084,763	1,119,505	28,503,236	39,104,139
გადახდილი ძირი	(1,161,341)	(6,590,037)	(1,136,315)	(28,607,281)	(37,494,974)
ძირის ჩამოწერა	-	(143,610)	-	-	(143,610)
საკურსო სხვაობა	(48)	71,573	3,803	246,593	321,921
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,994,531	5,594,920	444,032	1,908,255	9,941,738

შენიშვნა 9 საგადასახადო აქტივები

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
მოგების გადასახადი	-	136,833
გადახდილი დღგ	166,561	142,210
სხვა გადასახადები	9,779	3,401
სულ საგადასახადო აქტივები	176,340	282,444

შენიშვნა 10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია ქირაობს ქონებას მისი საკუთარი გამოყენების მიზნით, კერძოდ ოფისებისა და ფილიალებისთვის. საიჯარო კონტრაქტები არის ძირითადად ფიქსირებული ვადით 1-დან 7 წლის ჩათვლით.

აქტივის გამოყენების უფლება კონკრეტული კლასების მიხედვით 2021 და 2020 წლებისთვის მოცემულია ცხრილებში:

2021 წელი	შენიშვნები	სულ
ღირებულება		
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,229,313	2,229,313
დამატებები	494,618	494,618
იჯარის მოდიფიცირება	(8,190)	(8,190)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,715,741	2,715,741
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,043,326)	(1,043,326)
პერიოდის ხარჯი	(434,604)	(434,604)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,477,930)	(1,477,930)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,185,987	1,185,987
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,237,811	1,237,811

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

2020 წელი	შენიშვნები	სულ
ღირებულება		
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,772,203	1,772,203
დამატებები	527,179	527,179
იჯარის მოდიფიცირება	(70,069)	(70,069)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,229,313	2,229,313
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(521,711)	(521,711)
პერიოდის ხარჯი	(521,615)	(521,615)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,043,326)	(1,043,326)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,250,492	1,250,492
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,185,987	1,185,987

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების ნაშთები არის შესაბამისად 1,237,811 ლარი და 1,301,271 ლარი (2020 წლის 31 დეკემბერი: 1,185,987 ლარი და 1,308,690 ლარი). საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში წარმოდგენილია როგორც საპროცენტო ხარჯი და შეადგენს 102,493 ლარს (2020 წელი: 111,250 ლარი).

საიჯარო ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მოკლევადიან იჯარებთან ანგარიშგებაში მიეკუთვნება საოპერაციო და ადმინისტრაციულ ხარჯებს და შეადგენს 192,546 ლარს (2020 წელი: 13,521 ლარი).

იჯარებისთვის გადახდილი მთლიანი ფულადი სახსრები 2021 წლისთვის იყო 545,852 ლარი (2020 წელი: 608,986 ლარი).

შენიშვნა 11 ძირითადი საშუალებები

2021 წელი	მიწა და შენიშვნები	კომპიუტერები და კომუნიკაციის საშუალებები	ავტომობილები	საოფისე აღჭურვილობა	სხვა აქტივები	სულ
ისტორიული ღირებულება						
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,374,031	443,129	143,927	156,289	611,697	3,729,073
დამატებები	111,930	48,318	6,280	6,977	292,874	466,379
გასვლები	-	(4,391)	-	-	-	(4,391)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,485,961	487,056	150,207	163,266	904,571	4,191,061
აკუმულირებული ცვეთა						
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(400,994)	(359,236)	(125,927)	(108,624)	(350,683)	(1,345,464)
პერიოდის ცვეთა	(48,735)	(33,908)	(12,456)	(15,535)	(124,702)	(235,336)
გასული ძირითადი საშუალებები	-	4,391	-	-	-	4,391
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	(449,729)	(388,753)	(138,383)	(124,159)	(475,385)	(1,576,409)
ნარჩენი ღირებულება						
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,973,037	83,893	18,000	47,665	261,014	2,383,609
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,036,232	98,303	11,824	39,107	429,186	2,614,652

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ძირითადი საშუალებები ღირებულებით 1,115,339 ლარი (მთლიანი ძირითადი საშუალებების 43%) ჩადებულია უზრუნველყოფაში კომპანიის მიერ ბანკებისგან აღებული სესხისთვის.

სს მისო ინტელექსპარესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 11 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2020 წელი	მიწა და შენობები	კომპიუტერები და კომუნიკაციის საშუალებები	ავტომობილები	საოფისე აღჭურვილობა	სხვა აქტივები	სულ
ისტორიული ღირებულება						
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,947,331	403,338	142,029	148,805	484,788	3,126,291
დამატებები	426,700	39,791	1,898	7,484	126,909	602,782
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,374,031	443,129	143,927	156,289	611,697	3,729,073
აკუმულირებული ცვეთა						
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(353,834)	(330,001)	(114,869)	(93,659)	(277,377)	(1,169,740)
პერიოდის ცვეთა	(47,160)	(29,235)	(11,058)	(14,965)	(73,306)	(175,724)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(400,994)	(359,236)	(125,927)	(108,624)	(350,683)	(1,345,464)
ნარჩენი ღირებულება						
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,593,497	73,337	27,160	55,146	207,411	1,956,551
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,973,037	83,893	18,000	47,665	261,014	2,383,609

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ძირითადი საშუალებები ღირებულებით 1,412,595 ლარი (მთლიანი ძირითადი საშუალებების 59%) ჩადებულია უზრუნველყოფაში კომპანიის მიერ ბანკებისგან აღებული სესხისთვის.

შენიშვნა 12 არამატერიალური აქტივები

2021 წელი	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ
ისტორიული ღირებულება			
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	629,845	193,779	823,624
დამატებები	-	26,455	26,455
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	629,845	220,234	850,079
აკუმულირებული ცვეთა			
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	(289,591)	(156,128)	(445,719)
პერიოდის ცვეთა	(67,763)	(14,835)	(82,598)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	(357,354)	(170,963)	(528,317)
ნარჩენი ღირებულება			
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	340,254	37,651	377,905
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	272,491	49,271	321,762

2020 წელი	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ
ისტორიული ღირებულება			
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	660,792	177,044	837,836
დამატებები	-	16,735	16,735
გასვლები	(30,947)	-	(30,947)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	629,845	193,779	823,624
აკუმულირებული ცვეთა			
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	(221,113)	(142,821)	(363,934)
პერიოდის ცვეთა	(68,478)	(13,307)	(81,785)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(289,591)	(156,128)	(445,719)
ნარჩენი ღირებულება			
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	439,679	34,223	473,902
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	340,254	37,651	377,905

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასხნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 13 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი

გადავადებული გადასახადის კომპონენტები: აქტივი / (ვალდებულება)

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
ძირითადი საშუალებები	(119,212)	(76,784)
არამატერიალური აქტივები	(1,059)	(3,805)
აქტივის გამოყენების უფლება	(185,672)	(177,898)
მიღებული სესხები	(2,954)	3,819
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	(237)	(1,485)
საიჯარო ვალდებულებები	195,936	196,303
სხვა ვალდებულებები	(499)	(16,695)
გადავადებული საგადასახადო აქტივი / (ვალდებულება)	(113,697)	(76,545)

გადასახადების გადავადების მიზეზები მოკლედ ქვემოთ არის მოცემული:

ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები - ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები ასახულია, როგორც საექვო და უიმედო ვალები, რომლებიც საგადასახადო მიზნებისათვის არ აღიარდება გარკვეული ადმინისტრაციული და სამართლებრივი პროცედურების დასრულებამდე. ამ დრომდე ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია და საგადასახადო მიზნებისათვის გაუთვალისწინებელი უიმედო ვალები წარმოშობს გადავადებულ გადასახადს.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და ფასს-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივების აღიარების კრიტერიუმებში, ცვეთის/ამორტიზაციის მეთოდებში, სასარგებლო მომსახურების ვალების განსაზღვრაში და გაუფასურების ზარალის აღიარებაში, რომლებიც წარმოშობს განსხვავებებს ფასს-ის მიერ განსაზღვრულ ძირითადი საშუალებების/არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებსა და ამ აქტივების საგადასახადო ბაზას შორის. ეს სხვაობები წარმოშობს გადავადებულ გადასახადებს. ასევე, ზოგიერთი ძირითადი საშუალების ჩამოწერა, რომელიც ასახულია ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ერთ პერიოდში შეიძლება გამოიქვეითოს საგადასახადო მიზნებისთვის მხოლოდ შემდგომ პერიოდში, როცა მოხდება კონკრეტული ადმინისტრაციული პროცედურების დასრულება.

აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და ფასს-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივების აღიარების კრიტერიუმებში, კერძოდ ფასს-ის მიხედვით იჯარა ხარჯად აღიარდება ცვეთის და საპროცენტო ხარჯის სახით, ხოლო საგადასახადო კოდექსის მიხედვით ხარჯად აღიარდება მხოლოდ საკონტრაქტო ღირებულება.

მიღებული სესხები - არარეზიდენტი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხების საპროცენტო ხარჯები გამოიქვეითება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები - არარეზიდენტი კომპანიებისათვის გადასახდელი საკომისიოები გამოიქვეითება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ვალდებულებები - არარეზიდენტი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისადმი არსებული სხვა ვალდებულებები გამოიქვეითება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

ცვლილება გადავადებულ გადასახადში წლის განმავლობაში	2021 წელი	2020 წელი
წლის დასაწყისი - აქტივი (ვალდებულება)	(76,545)	(75,678)
ცვლილება წლის განმავლობაში - სარგებელი / (ხარჯი)	(37,152)	(867)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება წლის ბოლოს	(113,697)	(76,545)

მიმდინარე წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	2021 წელი	2020 წელი
ნორმატიული საგადასახადო ხარჯი	(685,517)	(633,123)
ეფექტი გადავადებულ გადასახადზე	(37,152)	(867)
სულ მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(722,669)	(633,990)

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 14 სხვა აქტივები

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
მარაგები	116,550	117,772
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	114,277	114,764
სავაჭრო მოთხოვნები	47,790	130,814
მიღებული / გადახდილი საბანკო გარანტია	30,976	32,766
მოთხოვნები სვოპებისა და ფორვარდული გარიგებებიდან	-	174,763
სხვა აქტივები	11,704	22,479
სულ სხვა აქტივები	321,297	593,358

შენიშვნა 15 მიღებული სესხები

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
სხვა დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხები	337,460	402,973
სხვა პირებისგან მიღებული სესხები	10,335,054	8,853,793
პროცენტი	155,167	181,016
სულ მიღებული სესხები	10,827,681	9,437,782

კომპანიას მიღებული აქვს სესხები დამფუძნებლებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და სხვა არადაკავშირებული ფიზიკური და იურიდიული პირებისგან (მათ შორის ბანკებისგან). სესხების აღება ძირითადად ხდება ა.შ.შ დოლარში წლიური 6%-14% საპროცენტო განაკვეთით, თუმცა იშვიათ შემთხვევებში სასესხო პროცენტმა შეიძლება შეადგინოს 2% ან 15% წლიური პროცენტი. სასესხო ხელშეკრულებების მიხედვით საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია და არ არის დაკავშირებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებასზე. სესხის საკონტრაქტო ხანგრძლივობა მერყეობს 1 წლიდან 2 წლამდე, თუმცა ზოგიერთ შემთხვევაში, მხარეებს შორის მოლაპარაკების საფუძველზე შეიძლება კიდევ უფრო გახანგრძლივდეს.

მიღებული სესხის ძირითადი თანხების განაწილება ვადიანობის მიხედვით	31-დეკ-21	31-დეკ-20
1 წელზე ნაკლები	5,727,525	4,761,190
1-დან 3 წლამდე	4,944,989	4,495,576
სულ მიღებული სესხები	10,672,514	9,256,766

შემდეგი ცხრილები აჩვენებს აღებული სესხების ძირითადი თანხის ცვლილებებს პერიოდში:

2021 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,474,606	7,782,160	9,256,766
მიღებული სესხის ძირითადი თანხა	4,978,952	1,814,490	6,793,442
რეკლასიფიკაცია	-	(8,730)	(8,730)
გადახდილი ძირითადი	(3,968,784)	(859,859)	(4,828,643)
საკურსო სხვაობა	(80,716)	(459,605)	(540,321)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,404,058	8,268,456	10,672,514
2020 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,360,945	6,393,022	7,753,967
მიღებული სესხის ძირითადი თანხა	966,253	4,801,229	5,767,482
გადახდილი ძირითადი	(1,004,692)	(4,301,731)	(5,306,423)
საკურსო სხვაობა	152,100	889,640	1,041,740
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,474,606	7,782,160	9,256,766

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 16 გადასახდელი გადასახადები

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
გადასახდელი მოგების გადასახადი	81,814	296,164
გადასახდელი დღგ	19,645	19,139
გადასახდელი ქონების გადასახადი	1,356	2,023
სულ გადასახდელი გადასახადები	102,815	317,326

შენიშვნა 17 სხვა ვალდებულებები

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
გადასახდელი ხელფასები	192,676	183,447
მიღებული ავანსები	78,670	78,670
ვალდებულებები მიღებული სესხების კონტრაქტები	66,638	72,046
სავაჭრო ვალდებულებები	65,101	44,176
გადასახდელი იჯარა	18,590	13,254
სხვა ვალდებულებები	42,489	60,947
სულ სხვა ვალდებულებები	464,164	452,540

შენიშვნა 18 სააქციო კაპიტალი

სს მისო ინტელექსპრესის სააქციო კაპიტალი განსაზღვრულია ლარში კომპანიის წესდების თანახმად. დამტკიცებული სააქციო კაპიტალი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის შედგება 20,000 ჩვეულებრივი და 200 პრივილეგირებული აქციისგან. თითოეული აქციის ღირებულება შეადგენს შესაბამისად 100 ლარს და 1,000 ლარს. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დივიდენდი საკუთარი აქციების პროპორციულად, საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობების მიხედვით. ჩვეულებრივი აქციის მფლობელებს აქვთ ხმის უფლება აქციონერთა კრებაზე, პრივილეგირებული აქციების მფლობელებისგან განსხვავებით.

კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	31-დეკ-21		31-დეკ-20	
	აქციების რაოდენობა	ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	აქციების რაოდენობა	ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი
ჩვეულებრივი აქციები	20,000	2,000,000	20,000	2,000,000
პრივილეგირებული აქციები	200	200,000	200	200,000
სულ ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	20,200	2,200,000	20,200	2,200,000

ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი აღიარდება კომპანიის სააქციო კაპიტალად რამდენადაც ის რეალურად ჩაღებულია კომპანიის აქციონერების მიერ. კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2021 წლის 31 დეკემბერს არის:

სააქციო კაპიტალი	31-დეკ-21		31-დეკ-20	
	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი
ჩვეულებრივი აქციები	10,000	1,000,000	10,000	1,000,000
პრივილეგირებული აქციები	200	200,000	200	200,000
გამოსყიდული აქციები (პრივილეგირებული)	(100)	(100,000)	(100)	(100,000)
სულ სააქციო კაპიტალი	10,100	1,100,000	10,100	1,100,000

დივიდენდები

2021 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა 1,605,000 ლარის ოდენობის (2020: 35,515 ლარი) დივიდენდი, რაც მოიცავს 160 ლარს ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე და 55 ლარს ერთ პრივილეგირებულ აქციაზე (2020: 3 ლარი ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე და 55 ლარი ერთ პრივილეგირებულ აქციაზე).

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 19 საპროცენტო შემოსავალი

	2021 წელი	2020 წელი
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	2,682,454	2,381,274
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან	40,205	43,022
სულ საპროცენტო შემოსავალი	2,722,659	2,424,296

შენიშვნა 20 საპროცენტო ხარჯი

	2021 წელი	2020 წელი
საპროცენტო ხარჯი მიღებული სესხებიდან	660,634	624,431
საპროცენტო ხარჯი საბანკო გარანტიებიდან	13,688	13,253
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებიდან	102,493	111,250
სულ საპროცენტო ხარჯი	776,815	748,934

შენიშვნა 21 საკომისიო შემოსავლები, წმინდა

	2021 წელი	2020 წელი
საკომისიო შემოსავლები	13,080,644	11,712,621
საკომისიო ხარჯი	(8,542,455)	(7,170,540)
სულ საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	4,538,189	4,542,081

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს ფულადი გზავნილების კომპანიებთან განხორციელებული ოპერაციების შედეგად დარიცხულ საკომისიოს თანხებს.

შენიშვნა 22 მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან

	2021 წელი	2020 წელი
შემოსავლები სავალუტო ოპერაციებიდან	7,663,629	7,982,387
ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან	(2,322,955)	(3,467,112)
სულ მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	5,340,674	4,515,275

შენიშვნა 23 შემოსავალი ჯარიმებიდან

შემოსავალი ჯარიმებიდან წარმოადგენს კომპანიის მომხმარებლების მიერ (შესხვებები) ვადაგადაცილებული სესხების, ასევე, სესხის წინასწარ დაფარვისას გადახდილ პირგასამტეხლოებს, რამაც 2021 წლის განმავლობაში ჯამურად შეადგინა 220,194 ლარი (2020 წელი: 174,826 ლარი).

შენიშვნა 24 სხვა შემოსავალი

	2021 წელი	2020 წელი
ჩამოწერილი სესხების აღდგენით მიღებული შემოსავალი	91,583	25,172
საშემოსავლო გადასახადის სუბსიდიებიდან მიღებული შემოსავალი	89,257	124,066
საიჯარო შემოსავალი	88,425	79,161
სხვა შემოსავალი	22,123	85,102
სულ სხვა შემოსავალი	291,388	313,501

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 25 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2021 წელი	2020 წელი
პერსონალის ხარჯები	4,065,016	3,417,180
ცვეთა და ამორტიზაცია	752,538	779,125
კომუნიკაციის ხარჯები	518,905	460,630
საოფისე ხარჯები (იჯარა, ინვენტარი და ა.შ.)	462,294	193,621
მასტერქარდის მომსახურების ხარჯი	437,152	298,530
საბანკო ხარჯი	341,757	576,060
საგადასახადო ხარჯები	304,177	184,013
ლომბარდის მომსახურების საფასური	122,718	94,915
მივლინება და წამომადგენლობითი ხარჯები	90,829	65,964
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები	74,109	60,944
სახელმწიფო ვარიანტი	73,161	-
რეკლამა	64,523	41,064
დაცვის ხარჯი	56,452	48,388
სატრანსპორტო საშუალებების იჯარა და შენახვის ხარჯები	55,835	49,357
მონაცემთა ბაზით სარგებლობის ხარჯი	25,188	29,858
სხვა საერთო ხარჯები	133,229	65,101
სულ საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7,577,883	6,364,750

შენიშვნა 26 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან

	2021 წელი	2020 წელი
შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	3,734,867	3,268,258
ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	(3,910,496)	(3,276,291)
სულ ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	(175,629)	(8,033)

შენიშვნა 27 სხვა არასაოპერაციო ხარჯები

2020 წლის პერიოდისთვის სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს 2020 წლის 19 სექტემბერს კომპანიის ერთ-ერთი ფილიალის ძარცვის შედეგად მიყენებულ ზარალს (2021 წლის განმავლობაში კომპანიას სხვა არასაოპერაციო ხარჯები არ ჰქონია).

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა

28.1 სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკი, რომელიც უარყოფით გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მომგებიანობაზე. სავალუტო რისკი წარმოიშობა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებებისგან.

კომპანიას გააჩნია უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები. აქედან გამომდინარე, სავალუტო კურსის ცვლილება შესაძლოა მნიშვნელოვანი აღმოჩნდეს კომპანიისთვის.

მენეჯმენტი აკონტროლებს სავალუტო რისკს იმით, რომ ცდილობს აქტივები და ვალდებულებები ერთი და იმავე ვალუტაში ჰქონდეს.

შემდეგ გვერდზე მოცემულია კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცხრილი ვალუტების მიხედვით (შესაბამისი ეკვივალენტებით ლარში). ინვესტიციები არაფულად აქტივებში არ წარმოშობს სავალუტო რისკებს.

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.1 სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	ლარი	დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,109,883	5,335,314	12,307,480	2,651,826	23,404,503
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	89,655	1,692,579	4,388,294	4,473,990	10,644,518
გაცემული სესხები	12,761,282	254,269	987,899	-	14,003,450
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	49,150	38,548	2,772	-	90,470
სულ ფინანსური აქტივები	16,009,970	7,320,710	17,686,445	7,125,816	48,142,941
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	1,908,275	8,078,258	841,148	-	10,827,681
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	1,812,169	7,570,618	16,551,209	621,143	26,555,139
საიჯარო ვალდებულებები	123,509	1,177,762	-	-	1,301,271
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	298,200	59,870	27,418	6	385,494
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,142,153	16,886,508	17,419,775	621,149	39,069,585
წმინდა სავალუტო პოზიცია	11,867,817	(9,565,798)	266,670	6,504,667	
2020 წლის 31 დეკემბრისათვის					
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	2,838,873	4,582,077	14,268,781	6,061,029	27,750,760
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	108,650	1,681,218	2,364,973	3,167,237	7,322,078
გაცემული სესხები	8,363,995	420,007	1,099,517	-	9,883,519
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	391,386	42,208	45,000	-	478,594
სულ ფინანსური აქტივები	11,702,904	6,725,510	17,778,271	9,228,266	45,434,951
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	942,686	7,766,394	728,702	-	9,437,782
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	1,241,282	8,385,245	16,646,536	810,512	27,083,575
საიჯარო ვალდებულებები	109,384	1,199,306	-	-	1,308,690
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	249,037	70,399	54,428	6	373,871
სულ ფინანსური ვალდებულებები	2,542,389	17,421,344	17,429,666	810,518	38,203,918
წმინდა სავალუტო პოზიცია	9,160,515	(10,695,834)	348,605	8,417,748	

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.1 სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის კურსში ცვლილებების ზეგავლენის ანალიზი კომპანიის სრული შემოსავლების ანგარიშგებაზე სხვა ცვლადების უცვლელობის დროს. უარყოფითი თანხები წარმოადგენს წმინდა შემცირებას სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში ან კაპიტალში, დადებითი თანხები კი ასახავს წმინდა შესაძლო ზრდას. საბაზისო ვალუტა არის ლარი.

ვალუტა	ცვლილება კურსში	2021 წელი		2020 წელი	
		გავლენა მოგებაზე	გავლენა კაპიტალზე	გავლენა მოგებაზე	გავლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარი	-10%	(956,580)	(813,093)	(1,069,583)	(909,146)
	-5%	(478,290)	(406,546)	(534,792)	(454,573)
	5%	478,290	406,546	534,792	454,573
	10%	956,580	813,093	1,069,583	909,146

სავალუტო რისკი წარმოიშობა, როდესაც კომპანია აფორმებს გარიგებებს უცხოურ ვალუტაში, გარდა მისი ფუნქციური ვალუტისა. სავალუტო რისკისგან დასაზღვევად, კომპანია შედის სვოპ კონტრაქტებში საქართველოს რეზიდენტ ბანკებთან.

28.2 ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დროულად მის მიმართ არსებული ვალდებულებების დაფარვას. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობისას.

მენჯემენტი ასეთი ტიპის რისკების მართვას ახდენს ვადიანობის ანალიზით, განსაზღვრავს რა კომპანიის სტრატეგიას მომავალი ფინანსური პერიოდისათვის. იმისათვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, კომპანია ახდენს მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მუდმივ მონიტორინგს, რაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ვადიანობის ანალიზს კომპანიის არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები ეფუძნება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ მიწოდებულ ინფორმაციას.

2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	1 წელზე ნაკლები ვადის მქონე	1-დან 3 წლამდე ვადის მქონე	3-დან 5 წლამდე ვადის მქონე	5 წელზე მეტი ვადის მქონე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	23,404,503	-	-	-	23,404,503
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	10,644,518	-	-	-	10,644,518
გაცემული სესხები	8,719,359	1,400,470	2,720,175	1,163,446	14,003,450
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	90,470	-	-	-	90,470
სულ ფინანსური აქტივები	42,858,850	1,400,470	2,720,175	1,163,446	48,142,941
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	5,882,692	4,944,989	-	-	10,827,681
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	26,555,139	-	-	-	26,555,139
საიჯარო ვალდებულებები	400,849	687,041	207,941	5,440	1,301,271
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	385,494	-	-	-	385,494
სულ ფინანსური ვალდებულებები	33,224,174	5,632,030	207,941	5,440	39,069,585
ლიკვიდურობის სხვაობა	9,634,676	(4,231,560)	2,512,234	1,158,006	9,073,356
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	9,634,676	5,403,116	7,915,350	9,073,356	

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.2 ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	1 წელზე ნაკლები ვადის მქონე	1-დან 3 წლამდე ვადის მქონე	3-დან 5 წლამდე ვადის მქონე	5 წელზე მეტი ვადის მქონე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	27,750,760	-	-	-	27,750,760
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	7,322,078	-	-	-	7,322,078
გაცემული სესხები	6,636,046	715,845	1,947,347	584,281	9,883,519
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	478,594	-	-	-	478,594
სულ ფინანსური აქტივები	42,187,478	715,845	1,947,347	584,281	45,434,951
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	4,942,206	4,495,576	-	-	9,437,782
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	27,083,575	-	-	-	27,083,575
საიჯარო ვალდებულებები	432,539	632,333	243,819	-	1,308,690
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	373,871	-	-	-	373,871
სულ ფინანსური ვალდებულებები	32,832,191	5,127,909	243,819	-	38,203,918
ლიკვიდურობის სხვაობა	9,355,287	(4,412,064)	1,703,528	584,281	7,231,033
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	9,355,287	4,943,223	6,646,752	7,231,033	

28.3 საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებებიდან, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფულად ნაკადებზე ან ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებებზე. კომპანიის საოპერაციო შემოსავალი და ფულადი ნაკადები არ არის დამოკიდებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე, ვინაიდან, მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები და ვალდებულებები, ყველა ამ ინსტრუმენტს აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც არ არის დამოკიდებული ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთების მერყეობაზე.

28.4 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, როდესაც ერთი მხარის მიერ ფინანსური ინსტრუმენტის ვალდებულებების შეუსრულებლობა გამოიწვევს მეორე მხარის მიერ ფინანსური დანაკარგების მიღებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან, სესხებიდან და მოთხოვნებიდან. მაქსიმალური საკრედიტო რისკი კომპანიისთვის საანგარიშგებო თარიღისათვის იყო:

	31-დეკ-21	31-დეკ-20
ფული და ფულის ეკვივალენტები (ფული ბანკში)	15,615,294	21,041,870
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	10,644,518	7,322,078
გაცემული სესხები	14,003,450	9,883,519
სულ საკრედიტო რისკი	40,263,262	38,247,467

კომპანიის ფულადი სახსრები განთავსებულია ძალიან სანდო ფინანსურ ინსტიტუტებში და მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ არანაირი საკრედიტო რისკი მათ ფულად სახსრებს არ ემუქრება.

გაცემული სესხები არის ერთადერთი მუხლი, რომელიც წარმოშობს საკრედიტო რისკს კომპანიისათვის. კომპანია ამ რისკს მართავს სესხის გაცემის სანაცვლოდ უზრუნველყოფის მოთხოვნით და სესხი/უზრუნველყოფის კოეფიციენტის საკმარისად მაღალ დონეზე შენარჩუნებით, რათა მოხდეს ყველა შესაძლო დანაკარგის რისკის გადაფარვა.

ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები იფარება ანგარიშგების თარიღიდან მოკლე ვადაში. შესაბამისად, ამ მოთხოვნების მოკლევადიანი ბუნებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარდება 2021 და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.4 საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომპანიას გააჩნია პოლიტიკა და პროცედურები რისკების სამართავად, მათ შორის საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც სასესიო აპლიკაციაში მოცემული ინფორმაციის ანალიზს ახდენს, რაც ამასთანავე აფასებს და ამცირებს საკრედიტო რისკს. საკრედიტო პოლიტიკის გადახედვა და დამტკიცება ხდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

დამატებით, კომპანია ქმნის გაუფასურების ანარიცხს გაცემული სესხებისთვის და შესაბამისად საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ზემოქმედება ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებაში. კომპანია იყენებს გაუფასურების 3 დონიან მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდგომ მისი საკრედიტო რისკის ხარისხის ცვლილებაზე. ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს კომპანიის მიერ გამოყენებულ გაუფასურების მეთოდს.

I დონე	II დონე	III დონე
(საწყისი აღიარება)	(საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა საწყისი აღიარების შემდეგ)	(გაუფასურებული აქტივი)
12-თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარავი	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

გაცემული სესხების საკრედიტო რისკსა და გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

შენიშვნა 29 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და საადრიცხო კლასიფიკაციები

29.1 რეალური ღირებულებები და საადრიცხო კლასიფიკაციები

რეალური ღირებულების გამოთვლის მიზანია განისაზღვროს ის ღირებულება, რაც შეფასების თარიღისათვის შეიძლება მიღებულ იქნას აქტივის გაყიდვიდან ან გადახდილ იქნას ვალდებულების დასაფარად ჩვეულებრივი ტრანზაქციის პირობებში ბაზრის მონაწილეთა შორის. მიუხედავად ამ მცდელობისა, რომ რეალურმა ღირებულებამ ასახოს ასეთი თანხა (რაც წინა წინადადებაშია ასხნილი), საოპერაციო გარემოსათვის დამახასიათებელი ჩვეულებრივი განუსაზღვრელობების და შეფასებებში შესაძლო სუბიექტური ფაქტორების არსებობის გამო, არ უნდა ვიგულისხმობთ, რომ რეალური ღირებულება ზუსტად ასახავს იმ თანხას, რაც შეიძლება აქტივის დაუყოვნებელი გაყიდვის შემთხვევაში იქნას მიღებული ან ვალდებულების დაუყოვნებელი დაფარვისთვის შეიძლება იყოს საჭირო.

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული რეალური ღირებულება დაახლოებით მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების რეალური ღირებულება გამოითვლება ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეთოდით, რომელიც ეფუძნება მომავალ ფულად ნაკადებს და მსგავსი ინსტრუმენტების დისკონტირების კოეფიციენტს საანგარიშო თარიღისათვის. კომპანია იყენებს შეფასების ფართოდ აღიარებულ მოდელს ჩვეულებრივი და უფრო მარტივი ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების განსაზღვრად, რომლებიც იყენებენ მხოლოდ თვალსაჩინო საბაზრო მონაცემებს და ხელმძღვანელობის მხრიდან მცირედი დაშვებისა და შეფასების გამოყენება სჭირდებათ.

29.2 რეალური ღირებულების იერარქია

კომპანია შემდეგ იერარქიას იყენებს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის:

დონე 1 ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე.

დონე 2 შემაჯავლი მონაცემები გარდა იმისა, რაც პირველ დონეშია ჩაწერილი და რომელიც ხელმისაწვდომია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისგან წარმოებული). ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეფასებულია შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული საბაზრო ფასები მსგავსი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის; კოტირებული ფასები მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის, რაც განიხილება, როგორც ნაკლებად აქტიური; ან შეფასების სხვა მეთოდები, რომლის ფარგლებში ყველა მნიშვნელოვანი შემაჯავლი მონაცემი ხელმისაწვდომია პირდაპირ ან ირიბად საბაზრო მონაცემებთან გამოძინარე.

დონე 3 არათვალსაჩინო რესურსები. აღნიშნული კატეგორია შედგება ყველა ინსტრუმენტისგან, რომლის ფარგლებში შეფასების მეთოდიკა მოიცავს მონაცემებს, რომლებიც არ ეფუძნება თვალსაჩინო მონაცემებს და ხელმისაწვდომი შემაჯავლი მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. აღნიშნული კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომელთა შეფასება ხდება მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებული ფასების საფუძველზე, რომლის ფარგლებში მნიშვნელოვანი არათვალსაჩინო კორექტირებები ან დაშვებები საჭირო, რათა აისახოს სხვაობები ინსტრუმენტებს შორის.

სს მისო ინტელექსპრესი

ფინანსური ანგარიშგების ასხნა-განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 30 კაპიტალის ადეკვატურობა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს საქართველოს ეროვნული ბანკი უსაზღვრავს კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ეროვნული ბანკის მოთხოვნის თანახმად მიკროსაფინანსო ორგანიზაციისთვის კაპიტალის მინიმალური ოდენობა უნდა შეადგენდეს 1 მილიონ ლარს. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს მისო ინტელექსპრესის სააქციო კაპიტალი არის 1,100,000 ლარი. კომპანია აკმაყოფილებს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნებს.

შენიშვნა 31 დაკავშირებული მხარეები

ზოგადად, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციების და ნაშთების დეტალები საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოცემულია ქვემოთ:

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2021	გადასახდელი ხელფასები	მიღებული სესხები	საიჯარო ვალდებულებები	გაცემული სესხი	სხვა აქტივები	სხვა ვალდებულება
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	-	121,399	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	62,500	340,903	53,444	217,014	22,800	53,591
სულ	62,500	340,903	53,444	338,413	22,800	53,591

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2021 წელი	საპროცენტო ხარჯი	გადახდილი სესხი	გადახდილი პროცენტი	საპროცენტო შემოსავალი	ხელფასის ხარჯი	სხვა ხარჯი	ლომბარდის მომსახურების ხარჯი
აქციონერები	-	-	-	-	37,902	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	27,255	18,821	229,302	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	22,730	1,820,412	277,475	71,711	311,960	97,603	119,955
სულ	22,730	1,820,412	304,730	90,532	579,165	97,603	119,955

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2020	გადასახდელი ხელფასები	მიღებული სესხები	საიჯარო ვალდებულებები	გაცემული სესხი	სხვა აქტივები	სხვა ვალდებულება
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	-	15,726	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	67,602	439,131	91,484	416,993	83,895	30,325
სულ	67,602	439,131	91,484	432,719	83,895	30,325

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2020 წელი	საპროცენტო ხარჯი	გადახდილი სესხის ძირი	გადახდილი პროცენტი	საპროცენტო შემოსავალი	მიღებული პროცენტი	ხელფასის ხარჯი	ლომბარდის მომსახურების ხარჯი
აქციონერები	-	-	-	-	-	23,480	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	207,533	10,563	25,363	179,051	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	34,723	666,234	931,348	73,582	52,198	291,107	94,915
სულ	34,723	666,234	1,138,881	84,145	77,561	493,638	94,915

შენიშვნა 32 პირობითი ვალდებულებები

32.1 სასამართლო დავები

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში კომპანია ჩართულია სასამართლო დავებში იმ კლიენტებთან, რომლებმაც დაარღვიეს სასესხო ხელშეკრულების პირობები. ფინანსური ანგარიშგების თარიღისათვის არ არის ცნობილი კომპანიის წინააღმდეგ აღძრული, შეჩერებული ან სასამართლოში დავის გადატანის რისკის მქონე დავების შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვნად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

შენიშვნა 33 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი განიხილავს საწარმოს უწყვეტობასთან დაკავშირებულ საკითხებს, რათა დარწმუნდეს, რომ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე სამართლიანია. მენეჯმენტი მიიჩნევს და დარწმუნებულია, რომ კომპანიის უწყვეტ ფუნქციონირებას საფრთხე არ ემუქრება და არც თვითონ აქვს კომპანიის ლიკვიდაციის ან საქმიანობის მნიშვნელოვანი შეზღუდვის გეგმები.

შენიშვნა 34 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2022 წლის 24 თებერვალს რუსეთმა დაიწყო ომი უკრაინასთან, რამაც გამოიწვია 2014 წელს დაწყებული რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტის ესკალაცია. ომი ვერ კიდევ გრძელდება კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისთვის. შეჭრა საერთაშორისო მასშტაბით დაგმეს. ბევრმა ქვეყანამ დააწესა ახალი სანქციები, რამაც გამოიწვია მძიმე ეკონომიკური შედეგები რუსეთისთვის და მსოფლიო ეკონომიკისთვის. კომპანია აფასებს ზემოაღნიშნული რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტიდან წარმოშობილ გავლენებს, როგორც მნიშვნელოვანს. ერთის მხრივ, უკრაინა კომპანიის მნიშვნელოვანი ბაზარია, თუმცა, მეორეს მხრივ კომპანიის ძირითად კონკურენტებს რუსული ფულადი გზავნილების სისტემები წარმოადგენენ და რუსეთის წინააღმდეგ მიღებულმა სანქციებმა დამატებითი შესაძლებლობები გააჩინა ალტერნატიულ ბაზრებზე. საბოლოო ჯამში, ომის დაწყების შემდგომ კომპანიის ბრუნვები სტაბილურია, საომავლოდ კი, უკრაინაში სიტუაციის დარეგულირებასთან ერთად, პოზიტიური ზრდაა მოსალოდნელი.

ბალანსის თარიღის შემდგომ კომპანიამ გამოაცხადა დივიდენდები ჩვეულებრივ აქციებზე 602,276 ლარის ოდენობით.

ბალანსის თარიღის შემდგომ ადგილი არ ჰქონია სხვა ისეთ მოვლენებს, რომლებიც გამოიწვევდა დამატებით შესწორებებს და ცვლილებებს მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

*****